І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 111. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 14-го ЧЕРВНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, JUNE 14, 1974 No. 111. VOL. LXXXI.

СКВУ плянує працю, потребує фондів

Торонто (ІС-СКВУ). — Президія СКВУ на своїх засіданнях 30-го травня 1974 р. прийняла плян праці на черговий рік. Плян охоплює внутрішньо - організаційні справи, особливо встановлення бюра СКВУ в Ню Йорку, та підготову Пленарної Сесії Секретаріяту СКВУ в грудні ц. р., зв'язок із українськими Церквами та українськими політичними рухами й фінансові справи, зокрема оформлення Фундації СКВУ. В ділянці розбудови Інформаційної Служби СКВУ намічено видати три числа „Вісника СКВУ" протягом 1974 року, видати, в співпраці з Українським Соціологічним Інститутом довідник про українські поселення у вільному світі, й започаткувати діяльність в ділянках радіомовлення та збирання документації про події в Україні.

Президія постановила розглянути ефективність дії системою Рад Комісій та представити відповідні рекомендації пленарній сесії Секретаріяту цього грудня. Президія рівнож рішила рекомендувати діючим Радам і Комісіям зосередити свою діяльність над о д н им-двома конкретними проєктами й старатися їх довести до кінця цього року, радше ніж розробляти пляни широкої акції, на що немає в цей час відповідних фінансових засобів.

Президія С е к ретаріяту СКВУ знаходиться тепер в критичному ф і н а нсовому стані й не може приступити до реалізації більшости з цих плянів. З наміченого II Світовим Конгресом 100,000 дол. бюджету на 74 рік Президія мала і має до диспозиції лише ухвалених 25,000 дол. з надвишки II Конгресу й ця сума ледве вистачила на покриття мінімальної діяльности СКВУ від листопада 73 р. до тепер. Центральні Українські Представництва ЗСА, Канади, Австралії, Европи та Південної Америки, які мали вплатити 75,000 дол. до бюджету СКВУ за 74 рік, досі не вплатили нічого. Президія СКВУ знаходиться тепер без оперативного бюджету й тому звернулася до всіх складових організацій вплатити якнайшвидше свою вкладку за 74 р. Деякі громадяни і установи вже позитивно відгукнулися на попередній заклик Президії й зложили пожертви на потреби СКВУ. Останньо Конвенція Українського Народного Союзу ухвалила 2,000 дол. для праці СКВУ. Проте, добровільні датки, які досі вплинули до СКВУ, не становлять великої суми.

Президент СКВУ, о. д-р В. Кушнір, відвідає протягом червня українські поселення в Австралії та Европі. О. Кушнір візьме участь в XIII Делеґатському З'їзді Союзу Українських Організацій Австралії, а в поворотній дорозі відбуде зустріч з провідниками українського політичного, громадського та церковного життя в Европі, особливо з Блаженнішим Кир Иосифом.

Комітет Оборони Валентина Мороза, який діє під патронатом СКВУ, повідомив про інтенцію поширити свою діяльність на оборону всіх українських в'язнів в СССР.

Золоті Ворота будуть відновлені

Москва. — Згідно з інформаціями поданими в газеті „Лонґ Айленд Пресс' із 26-го травня ц. р., совєтські власті плянують цілком реставрувати київські Золоті ворота. Кореспондент Дю Мурарка, базуючись на газеті „Лондон Обзервер", інформує, що Золоті ворота були збудовані в 11-му століттї як частина фортифікацій Києва та що над воротами збудовано тоді церкву із золотими банями. Як відомо, це була церква Благовіщення. Мурарка пише, що Київ, який колись мав коло 400 церков, був знищений монголами в 1240-му році і залишився „майже руїною" аж до 16-го сторіччя. Щодо залишків Золотих воріт, то вони ступнево були покриті верствами землі і нанову віднайдені щойно в 19-му сторіччі. Кореспондент газети „Лонґ Айленд Пресс" інформує, що реставрацію має доконати група київських археологів, під проводом відомого науковця С. Висоцького, який раніше в соборі св. Софії знайшов залишки письма, яке вживали на Україні ще перед поширенням „кирилиці". Ці археологи плянують докопатися до фундаментів Золотих воріт та після реставрації перетворити цілий комплекс у музей під відкритим небом. Думають, що реставрація потриває коло 5 років.

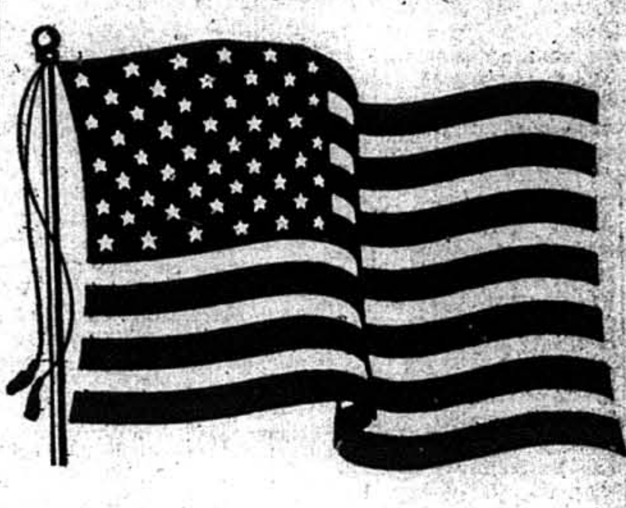
Мурарка пише, що в Совєтському Союзі тепер все більше зростає зацікавлення пам'ятками минувшини, бо люди стараються „втекти" від нудного сучасного соцреалізму в м и с т ецтві, пропаґованого совєтськими властями. Він також твердить, що московські верховоди заохочують це зацікавлення минувщиною, щоб відвернути увагу людей від сучасних проблем. Це зацікавлення мину в ш и н о ю, твердить Мурарка, почалося зразу після смерти Сталіна, а ще більше поширилося в „ері Брежнєва-Косиґіна". У всіх частинах Совєтського Союзу зорганізовано групи експертів, завданням яких є реставрувати та зберігати пам'ятки минулого.

Західня Німеччина не відзначуватиме більше річниці протисовєтського заворушення у Східній Німеччині

Бонн. — Західньонімецький уряд вирішив скасувати дотеперішню форму відзначування річниці протисовєтського повстання робітників у Східньому Берліні та інших містах Східньої Німеччини, що мало місце 17 червня 1953 року. Таке рішення боннський уряд виніс, щоб піти назустріч вимогам Східньої Німеччини, з якою, згідно з договором, почалися нормальні дипломатичні стосунки і має відбутися обмін дипломатичними представниками. Початково уряд мав в пляні відбути 17 червня звичайну робочу сесію парляменту, але проти цього запротестувала опозиційна партія Християнських демократів, провід якої заявив, що члени партії поїдуть до Берліну, щоб там взяти участь у відзначуванні протисовєтського повстання. У висліді компромісу між урядом та проводом партії Християнських демократів, парлямент не матиме звичайної сесії 17 червня, але також члени парляменту, в тому й християнські демократи, не організують відзначування річниці протисовєтського повстання.

Таке рішення уряд мотивував тим, що насправді населення Західньої Німеччини перестало виявляти зацікавлення того роду річницею.

У ДЕНЬ „ДАВНЬОЇ СЛАВИ"

ЗОРЯНО - СМУГАСТИЙ ПРАПОР

О скажи: бачиш ти у досвітній порі
Чим гордились ми так при останнім дня блиску?
Чиї смуги й зірки в загрозливій борні
Понад форти грізні майоріли велично?
І ракетні вогні, зриви бомб голосні,
засвідчили усім, що прапор наш в горі!
О скажи, що той зоряний прапор ще має
Над землею вільних й над відважних краєм!

Члени Конґресу та Уряду заявляють свою підтримку для Кіссінджера

Вашинґтон. — Поважна кількість законодавців і членів Уряду заявили свою підтримку для державного секретаря Генрі Кіссінджера, вимагаючи, щоб закиди проти нього в справі інсталяцій підслухових апаратів були якнайшвидше вияснені, щоб він не був змушений виконати свою погрозу і зрезиґнувати. У середу, 12-го червня, 39 сенаторів — республіканців і демократів — підписали резолюцію, якою заявили свою підтримку для Кіссінджера. Сподіваються, що ще більше сенаторів підпише цю резолюцію. Віцепрезидент Джералд Форд і дорадник Президента Дін Бирч натаврували Юридичну Комісію Палати Репрезентантів за передавання назовні довірочних інформацій, які мають на меті „очорнити добре ім'я" Кіссінджера, та вимагали, щоб Комісія перестала відбувати закриті засідання, а зробила свої переслухання відкритими для публіки. Форд і Бирч заявили, що резиґнація Кіссінджера мала б катастрофічні та трагічні наслідки. Республіканський сенатор Беррі Ґолдвотер із Арізони заявив, що треба раз назавжди рішити, чи важливішим є затримувати в тайні державні таємниці, чи оприлоднювати їх на те, щоб газети могли збільшити свій тираж. Він закинув газеті „Вашинґтон Пост" державну зраду за опублікування таємних звітів Федерального Бюра Інвестиґації, які нібито заперечують твердження Кіссінджера, що він нічого не знав про інсталяцію магнетофонних апаратів до телефонів 17-ох осіб, з того 13 урядовців і чотирьох кореспондентів. Як відомо, Кіссінджер кілька разів твердив, що не був причетний до цієї справи, а у вівторок, 11-го червня, вимагав вияснення видвигнених проти нього обвинувачень, погрожуючи резиґнацією, якщо це не буде вчинене. В обороні Кіссінджера виступили також сенатор Гю Скотт, лідер Республіканської меншости в Сенаті, амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй Джон Скелі та ряд республіканських і демократичних законодавців. Сенатська комісія для закордонних справ ще у вівторок прийняла одноушно прохання Кіссінджера щодо поновної перевірки справи інсталяції підслухових апаратів.

Сенат заявився за вживанням вугілля в продукції електричної енерґії

Вашинґтон. — У середу, 12-го червня, Сенат проголосив законопроєкт, який для продукції електричної енерґії пропонує вживати більше вугілля, замість нафти та природного газу. Але законопроєкт також вимагає, щоб електростанції, які почнуть вживати вугілля, зробили все можливе, щоб втримати занечищення повітря на мінімальному рівні. Палата Репрезентантів схвалила цей законопроєкт день раніше. Він тепер буде переданий президентові Ніксонові для підпису. Деякі коментатори твердять, що Президент може вжити „вето" проти цього законопроєкту, бо вважає, що згідно із строгими правилами цього проєкту тільки коло 20 електростанцій зможуть переключитись на вугілля. Президент кілька разів заявив, що для ощаджування нафти та природного газу треба, щоб багато більше електростанцій вживали вугілля. Законопроєкт також пропонує відложити до 1977-го року встановлення нових стандартів щодо виділювання спалених газів в автомобілях. Первісно нові стандарти мали стосуватися вже моделів на 1976-ий рік.

ЗЛЕТ СУМА НА „ХОЛОДНОМУ ЯРІ"

Боффало. — Цьогорічний 14-ий Злет дружинників і Юнацтва СУМА Округи „Холодний Яр" — Боффало, Рочестер, Обурн і Сиракюз — відбудеться в днях 29 і 30 червня ц. р. на Оселі „Холодний Яр" Фільмор, Н. Й. Початок Злету — субота 12 година в полудне. В програмі Злету передбачено: в суботу (для старшого юнацтва) — спортові змагання, конкурс знання, Сумівські Вогні і забава; в неділю (для всіх учасників) — продовження конкурсу для юнацтва, Богослуження, мистецька і маніфестаційна частина. Закриття Злету передбачене в неділю на год. 5-ту по полудні.

ЄГИПТЯНИ ЕНТУЗІЯСТИЧНО ВІТАЛИ ПРЕЗ. НІКСОНА ЯК „МИРОТВОРЦЯ"

Каїро. — Привітання, що його влаштували Президентові ЗСА єгиптяни, перейшло всякі сподівання. Не менше двох мільйонів людей заповнили понад 10-милевий шлях між аеропортом і президентською палатою Куббег, куди проїздив президент Ніксон зі своєю дружиною в асисті президента Єгипту ель Саадта і його дружини та інших високих єгипетських достойників після прибуття до Каїро 12 червня о годині 3 по полудні. Президент Ніксон і президент Садат їхали разом у відкритому автомобілі, всюди зустрічаючися з привітальними окликами ти с я ч н и х мас. Здовж траси на видних місцях були розвішані написи з привітанням для президента Ніксона з наголошенням миролюбної політики ЗСА і з підкресленням довір'я до президента Ніксона і його політики: „Ми довіряємо Ніксонові!", „Маєте наше довір'я!", „Хай живе Ніксон!", „Хай живе Садат!" — такими і подібними кличами заповнено єгипетську столицю у зв'язку з відвідинами там президента Ніксона.

У своїй привітальній промові президент Садат підкреслив, що він „не тільки переконаний, а твердо впевнений в тому, що візита президента Ніксона буде віхою на шляху формування і еволюції американсько - єгипетських відносин на справді здоровій і твердій базі і це уможливить рекомпенс у в а т и довгі роки напруження і браку порозуміння". Президент Садат зокрема відзначив як позитивну тенденцію зовнішньої політики президента Ніксона, визначену у відомій фразі про перехід від періоду конфронтацій до періоду переговорів з опонентами. Відповідаючи на привітання єгипетського президента ,президент Ніксон заявив, що „надто довго тривав час, коли наші дві держави переживали період непорозуміння і браку співпраці" .Коли ж йдеться про теперішню зустріч, то її метою є сцементувати основи нових відносин між двома великими народами, які хочуть у майбутньому посвяти т и с я спільній праці для великих справ". Президент Р. Ніксон підкреслив, що щойно у майбутньому „історики може побачать у перспективі ці події ,але вже сьогодні один факт ясний, що без мудрости, без візії, без відваги і державного хисту президента Єгипту Садата, ми не зробили б цього поступу на шляху миру, що його ми зробили і світ має борг перед ним за це, що зроблено".

Після привітальних церемоній обидва президинти відбули майже двогодинну конференцію, на якій, як заявив пресовий секретар Роналд Зіґлер, були орговорені питання міжнародного порядку, включно з ситуацією на Близькому Сході, а зокрема питання американсько-єгипетських відносин у подробицях. Чергові конференції президентів будуть мати місце у продовж наступних двох днів. Вечером президент Анвар ель Садат дав в честь президента Ніксона і пані Ніксон та членів американської делеґації обід, в часі якого він відзначив президента Ніксона найвищою єгипетською державною відзнакою Орденом Нілю, а пані Ніксон — Орденом Комалля. Відзначення у формі Ордену республіки одержав також секретар Генрі Кіссінджер.

Другого дня візити президент Р. Ніксон в товаристві президента Садата їздив поїздом до Александрії, звідки по відбутих дальших нарадах і відвідинах вони повернулись знову до Каїро. В програмі візити є ще відвідини району єгипетських пірамід. З Єгипту президент Ніксон виїздить до Савдійської Арабії.

Затіснюються взаємини між СССР та Португалією

Лібона. — Між СССР і Португалією встановлено нормальні дипломатичні взаємини, а останньо, як поінформував ТАСС, покликано також організаційну комісію Товариства дружби „Португалія-СССР". Як повідомляє ТАСС, „головне завдання товариства — інформувати португальців про життя Совєтського Союзу, народів СССР. Товариство сприятиме розвиткові культурних зв'язків з народами Совєтського Союзу, створення бібліотеки совєтської літератури, проведенню виставок, конференцій про життя в СССР". До співпраці в цьому товаристві запрошені всі португальці, „які заінтересовані в одержанні і поширенні правдивої інформації про життя в СССР і у встановленні відносин дружби з совєтськими народами".

Факти говорять про дійсний статус УССР

Київ. — Газета „Радянська Україна" з 8 червня опублікувала повідомлення ТАСС, інформуючи про особовий склад „радянської делеґації керівних працівників республік, країв і областей, яка перебувала у США на запрошення Національної конференції губернаторів". Головою делеґації був О. П. Ляшко, голова Ради міністрів Української ССР, а до делеґації входили: заступник голови Ради міністрів РСФСР О. М. Калашніков, голова Ради міністрів Татарської АССР, Г. І. Усманов, голова Московського облвиконкому М. Т. Козлов, голова Алтайського крайвиконкому М. Ф. Аксьонов, голова Тюменського облвиконкому А. К. Джулмухамедов, голова Брестського облвиконкому К. В. Матюшевський.

Як видно з повідомлення ТАСС, з точки зору Москви і совєтського центрального керівництва, голова Ради міністрів союзної республіки (в тому України), тобто республіканський прем'єр-міністер має той самий статус, що голова обласної ради, крайової ради, чи автономної республіки.

РАДІОПЕРЕДАЧІ „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС"

Ню Йорк. — В Ню Йорку розпочала працю нова радіогодина п. н. „Український Голос". Передачі розпочалися минулої суботи, 8-го червня на хвилях FM 105,9 від год. 4 до 4:30 в мовах українській і англійській. Організатори радіопередачі переконані, що за моральною і матеріяльною поміччю радіогодину можна буде поширити і перейти на частіші і довші години передач. Адреса для листування і евентуальних пожертв: „Ukrainian Voice", P. O. Box 106, Cooper Sta., New York, N.Y. 10003.

Українські книжки в Коледжі Генерального Штабу Армії ЗСА

Полковник д-р Орест Гаврилюк (зліва) передає генералові Б. Л. Гаррісонові книжки для бібліотеки Коледжу Командування і Генерального Штабу Армії ЗСА.

Форт Левенворт, Кензас. — Як відомо, в цьому кензаському місті існує Коледж Командування і Генерального Штабу Армії З'єднаних Стейтів Америки, в професорському складі якого ще до кінця минулого тижня був в ранзі підполковника відомий наш громадянин-пластун д-р Орест Гаврилюк. Одержавши тепер призначення на головного лікаря при генеральному штабі Першої Панцерної Дивізії,яка стаціонує в місті Анбах біля Нюрнберґу в Німеччині, підполковник д-р Гаврилюк уже на початку липня ц. р. виїздить туди з родиною. Під час своєї служби в Коледжу Генерального Штабу у Форт Левенворті, д-р Гаврилюк — можна б сказати — живим і друкованим словом знайомив однаково студентів, як і професорів та командування з українською проблематикою, подбавши про постійну висилку до бібліотеки Коледжу ряду українських періодичних публікацій та забезпечивши ту бібліотеку рядом книжкових видань про Україну, її історію, культуру і змагання. Заступник команданта Коледжу, генерал бриґади Б. Г. Гаррісон окремим листом висловив д-рові Гаврилюкові подяку, пишучи: „Дорогий Полковнику Гаврилюк! Я мав справжню приємність прийняти від Вас великодушну передачу 25 книжок та передплату на чотири періодики для бібліотечної збірки Коледжу Командування і Генерального Штабу Армії ЗСА. Вони будуть вартісним джерелом інформацій для студій Совєтського Союзу та українських змагань до незалежности..."

Пластуни відзначують 60-річчя УСС-ів

Ню Йорк (О. К.) — В цьому році, коли припадає 60-річчя сформування першої української військової формації — Українських Січових Стрільців, Український Пласт, який від початку своєї дії був тісно пов'язаний із УССтрільцями та перебрав опісля їхню традицію, буде одним із перших, що в цілості відзначуватиме річницю.

Головна Пластова Булава, як центральний пластовий провід переслала вже до усіх країн де діє Український Пласт спеціяльні доручення, щоб усі літні пластові табори, в 1974 році проходили під знаком 60-річчя УСС-ів з відповідними гутірк а м и для молоді, вивченням стрілецьких пісень ,які сьогодні вже майже не знані молоді, тереновими грами із використанням стрілецької тематики та святочними ватрами. Зокрема пластуни віддадуть пошану живучим нечисленним вже УСС-ам, пересилаючи їм привітання і запрошуючи їх на почесних гостей до таборів. При цій нагоді Головна Пластова Булава пригадує, що 20-го червня 1948 року у Реґенсбурзі в Німеччині Братство УСС-ів передало Українському Пластові свій стяг, а враз із ним стрілецький заповіт пластунам, в якому закликається їх „непохитно та послідовно стояти за Ідею Самостійности й Соборности, зберігати рідну традицію та плекати Леґенду УСС'ів".

Молодь в СССР „на манівцях"

Київ. — Газета „Молодь України" з 5 червня опублікувала інформаційну статтю „На манівцях", в якій розкриває розміри розкладу, що має місце серед молоді у підсовєтських умовах. Автор статті відзначує, що зібрані ним матеріяли достовірні і що він сам провірив ситуацію „у кількох райвиконкомах міста, розмовляв з працівниками відділів міліції". В статті вину за цей розклад на відтинку молоді кладеться на батьків, мовляв, „не змогли батьки виховати в сина любов до праці, повагу до старших — і пожинають нині лихий урожай". А справа справді трагічна і не обмежується одним-двома осібняками. Автор статті називає поіменно одинадцять молодих людей, з яких „кожен... переступив рубіж двадцятиріччя, і жаден, на жаль, ще не став на шлях чесної праці". Типове для цих молодих людей — пияцтво, проживання на кошт батьків, втеча від всякої корисної праці, а далі, злочинність, включно з грабежами.

Але розклад має місце не тільки серед юнаків. Він не минає і дівчат. Автор статті пише: „Працівники лінійного управління міліції на залізничному вокзалі станції Київ-пасажирський передали нам список. У ньому декілька прізвищ дівчат віком двадцять, двадцяти п'яти років. З різних сіл і міст прибули о нашої столиці юні представниці. Тисячі їхніх ровесниць приїздять сюди за світлом знань, за робочою професією. Ці ж — у пошуках „легкого" життя. І хіба не характерний той факт, — запитує автор статті — що ніхто з батьків не турбується, за рахунок яких засобів живе у столиці донька, де вона мешкає, на який шлях стала?"

ПАМ'ЯТАЙМО: 22-ГО ЧЕРВНЯ ВЕЛИКА ВСЕУКРАЇНСЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ У ВАШИНГТОНІ!

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1915.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" вставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Братерство

В Америці відома пригода одного з президентів країни, який вийшов на прохід та побачивши, як один хлопчина ніс на плечах другого, запитав як це він „двигає такий тягар?" — і у відповідь почув: „Пане, це не є ніякий тягар, це мій брат!"

Вірність чи точність наведеної події і фрази у цьому випадку не важні, але вони чи не найкраще охоплюють всю суть братерства, подібно як охоплює її біблійна історія про двох братів, які собі взаємно переносили снопи в полі.

І на цій ідеї братерства розвинулася в Америці ціла велика система організацій, які мають за мету допомогу і приєлугу братові. Це ці братерсько-забезпеченеві Союзи, до яких належить і наш Український Народний Союз та інші наші Союзи, які разом з цілою великою американською — можна б сказати — союзовою родиною відзначають тепер свій Братерський Тиждень, проголошений губернаторами стейтів та посадниками міст.

Це не припадок, що цей Братерський Тиждень відбувається власне в тому тижні, в якому припадає День Прапору, чи — як кажуть — День „Давньої Слави". Ніхто бо більше і краще не виявляє ділом і словом своєї відданости репрезентованим цією „Давньою Славою" високим американським ідеалам та рівночасно справді братерським зацікавленням долею і недолею братів і сестер у країнах свого походження. Не диво, що ці братерські Союзи втішаються такою великою пошаною і увагою серед американського суспільства.

З цього черговий висновок: чим більші і численніші будуть наші Союзи, чим більше людських і фінансових ресурсів вони закумулюють, тим більше поважати і шануватимуть нас наші співгромадяни, бо тоді жадна, навіть найбільша допомога нашому братсві не зможе бути для нас тягарем.

Це й мають на меті щорічні Братерські Тижні!

Культура і діяспора

Великий успіх Першого українського фестивалю в Гарден Стейт Артс Центрі 9 червня, подібно як ще більші успіхи вже традиційних канадських українських фестивалів в Давфін, Манітоба, — мають свою чималу вимогу як показники місця, ролі і реальних можливостей культурного чинника в житті національної групи в діяспорі. Особливо важливим є факт, що того роду фестивалі притягають велику кількість молоді. За підчисленнями організаторів Першого українського фестивалю у стейті Ню Джерзі не менше 40 процентів присутних було молоді, в тому числі дітей шкільного віку, в пам'яті яких того роду імпреза залишиться на довше. До цього треба додати, що у фестивалях виконавцями в більшості є молоді і що власне того роду форма мистецьких імпрез дає для молоді в першій мірі велике поле до попису.

Український соціолог Ярослав Лозовчук, уродженець Канади, звернув недавно увагу на важливість культурного розвитку, як передумови збереження і розвитку будь-якої етнічної групи. Коментуючи культурні імпрези фестивального типу, він вказав на те, що на того роду імпрезах молодь має змогу знайомитися із своїм минулим „екзистенціяльно", тобто його особисто „переживати", без чого не може бути мови про тривале закріплення українських культурних цінностей серед народжених українців в країнах поселення.

З цих міркувань цей же соціолог виступив з пропозицією випрацювати й стосувати нові методи знайомлення молодого покоління з українським минулим. У доповіді на зборах Товариства Українців Самостійників і Союзу Українок Канади, Ярослав Лозовчук вказав, як поінформувала преса, на потребу оформлення українських культурних центрів в наших більших громадах, де можна було б „витворити таку атмосферу й ситуацію, щоб наші діти могли пізнати і зживатися з українством і українською культурою, та взагалі з українською сутністю з самого життя".

Про важливість і значення культури в житті етнічної спільноти — не приходиться багато говорити. Демографічні зміни на відтинку українських поселень, загроза асиміляції цих поселень, все це заставляє застановитися над новими прийомами і заходами, що їх треба буде стосувати в нашому громадському житті, якщо воно має нормально розвиватися. Першу й основну увагу при цьому ми повинні присвятити питанню нашої культури, як найефективнішого засобу на шляху збереження національної ідентичности і свідомости.

М. Сосновський

ПРОЄКЦІЯ НОВОГО „ЛЮДОВОГО ФРОНТУ"

У зв'язку з п'ятирічччям з часу відбуття в Москві т. зв. міжнародної наради комуністичних і робітничих партій, совєтська преса з 5 червня опублікувала матеріяли, роблячи підсумки закінченого п'ятирічного етапу і роблячи деякі пропозиції на найближче майбутнє. Засадничою з цього погляду є стаття в газеті „Правда" — „За нові успіхи комуністичного руху: до п'ятої річниці міжнародної наради комуністичних і робітничих партій 1969 року". „Рабочая газета" пише про „Магістральний шлях розвитку", а газета „Радянська Україна" наголошує „Силу єдности й згуртованості", підкреслюючи, що заклик наради з 1969 року об'єднувати „демократичні сили світа" зобов'язує й надалі „всіх, кому дорогі мир, свобода, кому ненависні війна та імперіялізм".

Роблячи підсумки минулих п'яти років, „Правда" вказує на те, що „події минулих п'яти років з великою переконливістю показали, що іменно соціялістична співдружність є головною силою на шляху охорони миру, в антиімперіялістичній боротьбі народів". Виявилось, як пише „Радянська Україна", що „світова система соціялізму — вирішальна сила в антиімперіялістичній боротьбі. Соціялізм показав людству перспективу звільнення від усіх болячок імперіялізму. Реальні підсумки творчої праці народів соціялістичних країн у вирішальній мірі сприяють перевазі сил миру, демократії та соціялізму. Такий один із найважливіших висновків, зроблених нарадою".

Очевидно, найважливішим досягненням з'єднаних сил „світової соціялістичної ситеми" — це поширення „політики розрядки і співробітництва" у світі. Похідними ознаками такої політики, — пише „Правда", — є замирення у В'єтнамі, припинення війни на Близькому Сході, „відсунена загроза термоядерної війни", „вихід на широку міжнародну арену першої в історії німецької миролюбної соціялістичної держави — ГДР, закріплення міжнародних позицій Куби", а далі, договори СССР, Східньої Німеччини, Польщі, Чехо-Словаччини зі Західньою Німеччиною і врешті — загальна европейська конференція для справ безпеки і співробітництва. Все це вдалося досягнути, тому тільки, що, як твердять совєтські коментатори, прийшло до об'єднання „демократичних сил" у світі, до їхньої співпраці.

„Мирне співіснування — не тотожне із збереженням статусу кво"

Видвигнувши на перше місце ідею „мирного співіснування різних соціяльних ситем", совєтські пляновики розглядають як вихідну позицію для зведення остаточного бою за перемогу „світової соціялістичної ситеми". З цих міркувань, пише „Правда" на шляхі до закріплення політики відпруження „стоїть вперта боротьба", а щоб зробити цю політику незворотною, перед комуністами й „лівими колами" є до розв'язки ряд засадничих проблем. Ці проблеми і завдання в оцінці „Правди" такі:

„Створити системи колективної безпеки, які охоплювали б всі основні райони світу, системи, які стали б реальною альтернативою існуючим военним бльокам;

„Доповнити політичну розрядку военною, тобто добитися ограничення і припинення перегонів у зброєнні, а далі — перехід в дійсності до розброєння;

„Наповнити вже існуючі міжнародні договори і угоди матеріяльним змістом шляхом розгортання у великих розмірах економічного, науково - технічного і культурного співробітництва між всіми заінтересованими державами, незалежно від різниць в суспільному устрою;

„Тим самим не тільки відсунути загрозу війни, але й радикально перебудувати систему міжнародних відносин на основі мирного співіснування, рівноправного і взаємовигідного співробітництва, добитися політичних й економічних гарантій миру".

Все це, однак, має створювати, — за словами „Правди" — тільки своєрідний форум, базу для посилення й завершення „клясової боротьби в умовах і на ґрунті розрядки". Це ствердження має особливе значення, бо воно фактично виразно і без ніяких вобумовлювань уточнює дійсні цілі совєтської зовнішньої політики і політики совєтського бльоку. „Правда" у зв'язку з цим навіть нагадує про те, що „нарада 1969 року підкреслила, що мирне співіснування не означає збереження соціяльного й політичного статусу кво. Проминуле п'ятиліття з усією наглядністю підтвердило це твердження".

Справа в тому, що „мирне співіснування" має створити кращі передумови для „консолідації лівих політичних течій, щоб на цій базі поширювати боротьбу з капіталістичною системою", яка, як твердить „Правда", виявилася неспроможною протиставитися щораз то сильнішій і ефективнішій та справнішій соціялістичній системі. Враховуючи досвід минулих років, совєтський бльок повинен продовжувати політику на цих же самих засадах, при чому комуністи у всіх країнах повинні бути в авангарді об'єднання оцих „лівих політичних течій".

„Людовий фронт" — вимога часу

Коли йдеться про найближчі роки, то зі статті в

(Закінчення на стор. 6-ій.)

Проф. д-р Константин Савчук

„МІЖНАРОДНЕ ВІДПРУЖЕННЯ" І УКРАЇНСЬКА ПОЛІТИКА

(2)

Змучений холодною війною і озброєний своєю власною доктриною, президент Ніксон вийшов на непевну дорогу в пошукуванні нових шляхів порозуміння з червоним Китаєм і Совєтським Союзом. Подорожі до цих двох держав мали служити доказом драматичної зміни міжнародної атмосфери. Підписавши ряд документів в Пекіні й Москві, та не знаючи чи американсько - китайські переговори принесуть щось конкретного, Ніксон із великим ентузіязмом кинувся у принадливі води детанту зі Совєтським Союзом.

Кому потрібний детант? На мою думку, Москві, і то з наступних причин. Поперше, Кремлеві не вдалося мирним шляхом розв'язати своїх труднощів з червоним Китаєм і можливість поважного конфлікту між цими потугами не виключена. Щоб сконцентрувати свою політичну і мілітарну енергію на Далекому Сході, Політбюро мабуть рішило забезпечити себе від того чи іншого натиску з боку Заходу. Тому період „зарядки" з Америкою конечний і корисний і мирне співіснування — це вимога часу. Тут не зайво зазначити, що американська закордонна політика є далека від того, щоб використати совєтсько - китайську „холодну війну" для покращання своєї позиції в світі; хоча це може звучати неймовірно, відповідальні кола американського суспільства стараються помирити Москву з Пекіном. Подруге, большевицька імперія є зацікавлена у міжнародному відпруженні, бо приязнь з Вашингтоном та іншими західніми державами забезпечує її позицію в східньо-центральній Европі. Мова йде про сателітів, які вже більше як чверть століття примусово знаходяться у совєтській орбіті. Як відомо, адміністрація Ричарда Ніксона навіть і не претендує визволяти чи, принаймні, говорити про евентуальне визволення таких країн як Чехо-Словаччина, Польща, Мадярщина і т. д., що свого часу робили президент Айзенгавер, віцепрезидент Ніксон і державний секретар Даллес. Тріюмф совєтської дипломатії тут очевидний.

Третьою причиною, чому кремлівські володарі можуть бути задоволені з мирної коекзистенції — це проблеми економічного характеру. Детант з Америкою обіцює бути корисним у ділянці торгівлі і розбудови природних совєтських ресурсів. Большевики надіються, що американський капітал і технологія допоможе їм вийти на широкі води економічного росту; одним словом, бажання зиску з боку американських фінансових кіл сприятимуть економічним інтересам СССР. Щобільше, американці рятуватимуть відсталу і нездарну в багатьох ділянках совєтську економіку. Четвертою й останньою причиною, чому міжнародне відпруження служить інтересам комуно - російської імперії — це рішення московського керівництва знищити, або, щонайменше, загальмувати, під покришкою кращих відносин з Вашингтоном, процес опозиції в українській, російській литовській та інших республіках Совєтського Союзу. Тема опозиції, зокрема в Україні, і її пов'язання з політикою детанту, нас, українців в Америці, ще найбільше цікавить. Над цією тематикою треба докладніше попрацювати і її всебічно висвітлити. Одначе, це не становить мого завдання. Конечно однак, ствердити, що президент Ніксон, державний секретар Кіссінджер та інші провідні діячі ЗСА несуть певну відповідальність за долю опозиції в Україні і в цілому СССР. Слова д-ра Кіссінджера про те, що Америка прямуватиме в напрямі міжнародного відпруження, не зважаючи на переслідування в Совєтському Союзі — це тільки ще один сумний доказ політичної деморалізації сучасних провідників Заходу. Видно, що американський хрестоносний похід, який тривав досить довго, і який на своїх прапорах ніс свободу, демократію і справедливість для народів світу, розгубився і загубився в обманливих обіймах мирного співіснування.

Кожне політичне явище, яке служить інтересам московського центру є негативним чинником у схемі української політики. Українську політику відразу утотожнюю з політикою визволення України з-під комуно-російського поневолення. Тому, що міжнародне відпруження корисне для Кремля, тим саме воно некорисне для нашої політики визволення. Тому, що Вашингтон іде шляхом детанту чи мирного співіснування, він занепечує суть української політики. Наше свідоме громадянство, зорганізоване в УККА, не може підтримувати ідеї чи практики зближення з Москвою; це річ самозрозуміла. Але, куди менше самозрозуміло — відповідно реагувати на потягнення Вашингтону в цій важливій справі.

Для українців, що думають політичними категоріями не становить жадної таємниці той невідрадний факт, що наша нація не відзначається великим політичним хистом. Якщо воно було б інакше, то ми напевно нині не блукали б по чужих світах, а провадили б цілком нормальне життя у незалежній українській державі. Ми безперечно належимо до нації, яка створила поважну культуру, але такий погляд,

(Закінчення на стор. 6-ій)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

МОРСЬКА ТЕХНОЛОГІЯ

Нова порода 2-чердакових, атомових авіоматок (типу полінезійських „катаман") та кораблів, що плаватимуть на повітряній „подушці" понад поверхнею моря, а часом понад поверхнею землі, зі скорістю 100-120 миль на годину, морські літаки, що летітимуть з фантастичною скорістю 6,000 миль на годину та будуть устатковані літаючими роботами, далекобіжними, ракетними, атомовими стрільнами та „гарматами" для розсіву смертоносних лейзерних променів, повітряні плятформи, що на них наче на „літаючих килимах" летітимуть до бою морські піхотинці, треновані морські ссавці (кити та дельфіни) та морські нурці, що працюватимуть в глибині поверх 3,000 стіп, це тільки невелика частина чудес морської технології, що стане в Америці дійсністю в найближчім чверть - сторіччі. Таку думку висловив панель морських спеціялістів в офіційнім органі Американської Морської Ліґи „Сі Повер", за місяць квітень 1973 р.

Для тих, що люблять статистику слід пригадати, що 70 відс. поверхні нашої плянети покриті 325 мільйонами кубічних миль морської води, що становить 100 мільйонів ґальонів на кожного мешканця землі. Якщоб випарувати з тієї води всю сіль, то нею можна б покрити цілу поверхню ЗСА верствою 1.5 милі завгрубшки.

Згідно з обрахуваннями американської письменниці Рахелі Карсон, кожна кубічна миля морської води вміщає в собі припас золота вартости 93 мільйонів дол. Кожного року 10 мільйонів американських морських рибалок витрачає на своє „габбі" 1.5 більйона дол. (не враховуючи пива).

Досі належна експлуатація моря була обмежена його глибиною, браком капіталу та недостатнім розвитком морських копалинних уладжень. Сьогодні океанографи провадять дуже серйозні досліди (вони покищо в стадії звіринної ляборатрії) над можливістю „рідинного" віддихання морських нурців. Воно основується на втискуванні окисненої соляної рідини до легенів нурця, до висоти тиску морської глибини, в якій буде працювати даний нурець. Ця метода дозволить нурцеві не тільки віддихати під водою, але і винурюватися з моря на його поверхню без декомпресійної процедури (побут в тисковій коморі, в якій ступнево знижується тиск).

Побіч енерґетичної кризи зарисовується в світі дуже чітко харчова криза, що стане незабаром одною із найбільш пекучих проблем людства, загроженою маривом протеїнного голоду.

Море, це практично, необмежене джерело дешевої, тваринної протеїни, який може стати благословенням для голодного людства.

Не слід забувати, що в 2,000 р. ЗСА матимуть 300 мільйонів, а цілий світ 7 більйонів мешканців. Над раціональною експлуатацією рибного багатства моря, шляхом природного вирощування працює вже сьогодні багато університетів в Америці і всякі познаки віщують, що вирощування морських риб на промислову скалю стане вже в недалекій майбутності одним з найбільших харчових промислів. Не менш важливим і цінним складником моря вважаються його мінерали.

18 відс. нафти та газу випродукованого в ЗСА в 1973 р. походило з прибережних морських бурінь. Індустріяльні інженери передбачають, що в 2000 р. ті буріння будуть переводитися свердлами, впущеними безпосередньо в морське дно на глибині до 3,000 стіп. Передбачається збільшити в той спосіб продукцію морської нафти та газу до 50 відс. цілої американської продукції тих копалин. Не менш важливим за нафту є також метал манґан, що дослівно застелює величезні полоси морського дна на Пацифіку. Більйони тонн цього цінного металу пролежали мільйони літ не заторкнені людською рукою тільки завдяки великій глибині моря (15-000-20,000 стіп). Але сьогодні з розвитком копалинної технології десятки американських, японських та европейських фірм приготовляються до експлуатації морських металів.

Але одним з найважливіших складників моря — це його вода, яка по винаході дешевої методи відсолення, стане найбільшим джерелом свіжої води у світі.

Під теперішню пору кожний американець зуживає 150 ґальонів води денно на свої особисті потреби. Але не слід, однак, забувати, що на вирощення, напр., одної скибки хліба, треба 40 ґальонів, а на вирощення одного фунта волового м'яса — 3,750 ґальонів води.

Коли американські ріки стануть гірськими, а поземи гірських, водних резервуарів обнижаться до половини, тоді прийдеться вирощувати солодку воду з моря на велику скалю. Під теперішню пору діє в Америці 10 дестиляційних заводів морської води, в 2000 р. їх кількість збільшиться принаймні стократно.

Сьогодні, коли цілий світ стрясають судороги економічної та енерґетичної криз, безмежне багатство, заховане в надрах океанів та його можливість використати для добра людства, становить ясний промінь надії на краще майбутнє.

о. Сергій Кіндзерявий - Пастухів

ПРО ЗАГАЛЬНУ СПОВІДЬ (АБО СПІЛЬНУ)

Останніми часами на всю велич встала справа нашого справжнього відношення до Господа нашого Христа. Особливо від великого ісповідання віри новітніми мучениками в злочинній державній системі, що величає себе СССР. Більшість закидів (не обвинувачень, а закидів!), які висувають проти нас вороги Христа — на жаль правдиві. Ми, християни, в основному не поводимось достойно нашого великого покликання; ми не живемо в дусі любові; ми не робимо діл достойних покаяння; ми не світимо, як світильник, перед людьми: Одним словом - справжнє християнство і ми — християни — речі цілком не тотожні, а часто навіть протилежні. Ми підкреслено живемо не в дусі Христа, а в дусі світу. Цілком як і всі нехристияни. Ану, попробуйте відрізнити християнина від атеїста, православного від неопоганина, віруючого від безбожника. Розгляньте ідеології, світогляд, діла, поведінку; хіба що деякі формальні ознаки, організаційні зв'язки чи традиційна рутина визначують різниці. І це все. Не якість, а оформлення (часто випадкове).

Головною на це причиною є наше формалістичне, поверхове, рутинне чи й просто недбале відношення до основних справ віри, релігійности та церковности. Віра у нас зводиться до принципового признання „Вищого Єства та Провидіння" (улюблені вислови „релігійно-церковних" журналів і високих церковних достойників); релігійність це часом відвідати Богослуження та відбути „положену" великопісну сповідь; церковність — бути „діячем" і скласти якийсь мінімальний даток „на церкву". В основному, кращі зразки з наведеного належать все таки до зовнішнього, формального вияву. Бо й до храму найчастіше збираємося не на молитву і цілком не на Безкровну Жертву, основу основ нашої релігії, а щоб зустрітися, побалакати (буває, що за балачками та ходженням не чути самого Богослуження). А як складаємо датки, то маємо на увазі свої інтереси — „громадське добро", „наше". Значить не „на Боже", а таки на своє складаємо, тимто за нього часто гриземося, скандалимо, судимося, ворогуємо. У цьому значенні немає либонь різниці між церквою і, скажемо, Народним Домом чи Спортовим клюбом.

І найважливіше з релігійної практики — Сповідь і Причастя Найсвятіших Тайн — тепер зведено у нас до одноразової в році, майже формальної традиції. Зверніть увагу, що тепер люди в принципі не грішать, тимто й не відчувають потреби на релігійне життя. Існує популярна думка: я нікого не вбив, не украв, не ограбив, значить і гріхів не маю. А всякі пакості в житті звичайно виходять або від них, від тих інших, сяких-таких зле наставлених сусідів та явних і скритих, прямих і посередніх ворогів, або ж просто від того, що такий час настав. Що ми гриземося, кривдимо ближніх, Господа зневажаємо, завидуємо, злорадствуємо — то вина нервового часу. А що живемо як вовки, плекаємо ідею помсти, переймаємо від комуністів тему ненависти, просто чи скрито втискаємо в свідомість неправду, то все „самозрозуміло".

Отож поняття про гріх у нас дуже відносне. Гріх — щось нереального, про що краще й не говорити, а тим більше писати (як сказав мені один діяч: отець Сергій, ви про гарні речі пишіть і проповідуйте, пощо гріхами розстроювати людей?!) Тимто коли й порушується справа гріхів то так загальниково, нереально, відносно або й просто неправдиво, що диво було б, коли б люди вгадали про що справді йдеться. А дуже часто гріх у нас навіть проповідується. Напр., Християнство не знає помсти, бо вся і всяка відплата належить тільки до Бога. А в нас тепер, дослівно, плекається культ помсти. Христос учив нас любити всіх, навіть ворогів, а в нас підносять ненависть до воріженьків як чесноту, як основу національного світогляду. І то навіть у церкві! Що ж це буде: гріх чи праведність? Люди, що такого вчать, грішать вони, чи повинні уважатися вчителями правди?

О, неправда, серце наше обтяжене безліччю гріхів; вони як рядно закрили світло Боже від очей наших. І щоденна байдужість до потреб ближніх (мене те, не обходить), і лінь послужити братові (а що мені від цього прибуде?), і легкість осуду, і скорість до суперечок, і впертість у неправді, і небажання полагодити непорозуміння. Я навмисне навів тут тільки те, що часто уважається навіть чеснотами, за що людей величають діячами, бо не хочу докладніше зупинятися тут на проблемі гріхів, тому що це дуже широка тема і така, що буде в наших бесідах завжди повторюватись. Бо вона основна і найреальніша для людської природи.

Світ у злі лежить, а чоловік у гріхах!

Ви ласкаво зауважте, що коли приносили калік чи приводили недужих до Христа, то Він... прощав їм гріхи! Фарисеї хвилювалися на таку „богозневагу", бо тільки Бог може прощати гріхи. І Христос тільки, щоб доказати Свою Божествену владу, зціляв їхні недуги, „щоб ви знали, що Син Чоловічеський має владу..." Отут уся таємниця релігії взагалі (вічна ідея жертви), а християнства зокрема в першу чергу, бо „Царство Моє — вияснив Христос — не з цього світу". Зцілення недуг річ другорядна, це допомогти чоловікові в цьому світі. Прощення ж провин означає приготовити для вічного життя у Царстві Небесному, куди немає вступу без прощення. Тимто немає для чоловіка нічого важливішого нічого понад прощення гріхів від Господа Бога. Властиво й Жертва Христова в Містерії Викуплення також випливає від прощення: коли б Бог не хотів простити, не пішов би на примирення за таку дорогу ціну.

Бог є любов, тому Він вимагає щоб усі, хто Його признає, у любові перебували. Також бувши Тим, Хто Єдиний може прощати гріхи, Він вимагає, щоб всі, хто до Нього признається, прощали собі провини взаємно. „Коли ви не прощатимете, то й Отець ваш Небесний не простить вам..." Яка страшна пересторога; найбільші подвиги не поможуть: коли не простиш ближньому, не бачити тобі Царства Божого.

Зверніть увагу, що Христос Своїм апостолам та їх переємникам дав тільки одну владу, але найбільшу: „кому одпустити гріхи, тим одпустяться, на кому зоставите — зостануться". Не доручив їм ні правити світом, ні керувати людьми, навіть перестеріг перед князюванням. І одиноке завдання: ідіть і навчіть, проповідуйте. А євангелист Лука ще й уточнює: „щоб проповідувалось покаяння і прощення гріхів". Знов таки найважніше. Бо це якраз і є суть Євангелія, в цьому властиво й полягає блага вість: „Покайтеся, бо наблизилось Царство Небесне". Без покаяння нема прощення, а без прощення — вступу до Царства Божого. Тому вся суть молитви зводиться знову таки до виблагання прощення. Це дуже наглядно особливо в молитвах за покійників.

У бесіді про Великий Піст підкреслено, що покаяння — це той рівень, на якому відбувається контакт між Богом та людиною. Прощення від Бога приходить у відповідь на покаяння від чоловіка і, — образно висловлюючись — стається це десь при брамі до Царства Небесного. Церковна традиція ще від апостольських часів це виявила і утвердила в символах літургічного життя.

Признання своїх гріхів робить чоловіка достойним прощення від Бога, дає можливість дійсного ісповідання Христа і виявляє покаяння. Ще від апостольських часів устійнилась практика молитовного життя: „Чи страждає хто з вас? Нехай молиться. Чи радіє хто? Хай співає псальми. Чи хворіє хто з вас? Хай покличе пресвітерів Церкви, і над ним хай помоляться, намастивши його оливою в ім'я Господнє, і молитва віри уздоровить недужого, і Господь його підійме, а коли він гріхи мав, то вони йому простяться — навчав апостол Яків — отож, признавайтесь один перед одним у гріхах, і моліться один за одного". Який цільний зв'язок між молитвою, ісповіданням, сповіддю та визнанням Христовим. Звідси й виплила практика того, що в православній Церкві ми називаємо Загальною Сповіддю, тобто ісповідання з покаянням всіх, які збира-

(Закінчення на стор. 6-ій.)

Теребовляни зустрінулися знову в Торонті

У 30-річчя залишення рідних порогів — Теребовельщини — зібралися Теребовляни знову в Торонті 11-го травня цього року на третю земляцьку зустріч. Розпочали вони її з Богом в церкві св. Миколая, що в ній Архиєрейську Службу Божу відправив уродженець Теребовельщини, опікун земляків Теребовлян — Преосвященніший — Торонтонський Владика Кир Ізидор разом з о. радником Іваном Гаврилюком — головою Комітету Теребовлян в Монтреалі і о. О. Гощуляком з Торонта. Проповідь з тої нагоди виголосив Владика Кир Ізидор. По Богослуженні всі учасники поверх 80 осіб перейшли до церковної залі, де відбулися ділові наради й спільна вечеря.

Голова Комітету Теребовлян в Торонті Антін Кобернюк, як господар зустрічі, відкрив її, вітаючи Владику Кир Ізидора, пан отців і всіх учасників та передав провід п. М. Бундзові.

Отець радник І. Гаврилюк розпочав зустріч співом „Христос Воскрес", що її відспівали зібрані, а о. Ювілят Юліян Фіцалович провів молитву, а Владика Кир Ізидор поблагословив вечерю.

З черги д-р Василь Палідвор прочитав привіт з благословенням від найбільшого, найдостойнішого Сина Теребовельської Землі Голови Помісної Української Католицької Церкви Патріярха Йосифа І-го, що його присутні вислухали стоячи та прийняли довготривалими оплесками. Далі вітали присутніх зустрічі: ред. Іван Дурбак від Комісії Регіональних Досліджень і публікацій при НТШ в Ню Йорку, мистець Маріян Борачок з Боффало від найстарших віком теребовлянки М. Волчук і від визначного мистця — теребовлянина Северина Борачка, о. радник І. Гаврилюк передав привіт від Комітету й земляків в Монтреалі, д-р Богдан Балько від Комітету й Теребовлян у Вінніпегу, проф. Бабич від Т-ва „Бойківщина", А. Задойко від Об'єднання Збаражчан у Торонті.

Голова Головного Комітету Теребовлян д-р В. Палідвор — передаючи кінцевий звіт з цілої діяльности Головного Комітету підкреслив, що при дружній співпраці членів Головного Комітету, Редакційної Колегії, місцевих Комітетів, представників багатьох осередків теребовлян, вдалося перебороти всі труднощі і виконати найважливіше завдання — видати Збірник „Теребовельська Земля", що йому преса і відгуки численних читачів признали високу оцінку, як одному з найкращих регіональних збірників. Наші науковці та численні живі свідки подій Теребовельщини зібрали й врятували цінні матеріали для грядучих поколінь та істориків. На особливе підкреслення заслуговує прекрасне оформлення збірника, виконане уродженцем Теребовельщини мистцем Маріяном Борачком.

Важливо, що в збірнику подано описи — короткі чи довші про кожне село повіту — бо ось в збірнику, виданім УССР „Тернопільська Область" зникли вже зовсім і не має хоч би короткої згадки про численні села Теребовельщини, так, як би їх не було, а при всіх, що про них ще згадують у тому збірнику — починається згадка щойно від 1939 р. Тому то в майбутньому дослідники життя Теребовельщини не зможуть обійтися без того вартісного збірника „Теребовельська Земля", що в ньому подано й утривалено та докладно представлено всі факти, події, перевірено їх на підставі джерел, дописів живих свідків і сучасників подій і осіб, зокрема з часу першої половини XX сторіччя.

З черги фінансовий референт Головного комітету Маріян Курочка подав повне зіставлення фінансової сторінки. Він підкреслив, що видруковано 1200 примірників збірника, з того поверх 100 книжок розіслано даром до різних бібліотек так українських як і не-українських, до редакцій української преси, сплачено заборгування і залишилось ще з горою сто примірників та готівка в сумі 460.00 дол.

Із рамени Контрольної комісії звітував інж. Юліян Фриз, підкреслюючи надзвичайно дбайливе ведення усіх фінансових рахунків, а при тім пригадав про наш духовий зв'язок із землею наших предків і велике значення збірника для плекання наших традицій та національної самобутности серед молодого покоління.

На пропозицію ред. І. Дурбака ухвалено залишити Головний комітет у такому ж складі, що й досі з тим, що до нього ввійшли ще голови Комітетів Теребовлян: в Монтреалі о. радник Іван Гаврилюк, в Торонті Антін Кобернюцький і в Вінніпегу д-р Богдан Балько.

Дальше внесення ред. І. Дурбака про надання почесного членства Об'єднання Теребовлян найбільшому Синові Теребовельської Землі Патріярхові Йосифові, Опікунові Теребовлян на чужині Владиці Кир Ізидорові Борецькому, невтомному й безкорисному і заслуженому Голові комітету Теребовлян д-ві Василеві Палідворові, що минулого року закінчив 80 років життя, і першому голові першого Комітету Теребовлян на чужині в Монтреалі в 1960 р. о. радникові Іванові Гаврилюкові — присутні прийняли грімкими оплесками.

Спонтанними оплесками прийнято внесення ред. Дурбака про висилання привіту найдостойнішому Теребовлянинові Патріярхові Йосифові I.

Присутні — на внесення ред. І. Дурбака вшанували пам'ять померлих визначних Теребовлян — письменника Володимира Гжицького, Ллю Чайковського, ред. Теребовельських Вістей в 1941 р., та знаного в цілому теребовельському повіті директора Івана Козака.

У мистецькій частині Неля Пашковська відспівала дві пісні власного укладу про: „Поділля й Теребовлю, при власному супроводі гітари, за що присутні нагородили її рясними оплесками. На жаль дальших точок мистецької програми не виконано із-за пізньої пори.

У кінцевому слові др Василь Палідвор склав подяку Преосвященнішому Владиці Кир Ізидорові, Високопреподобному о. радникові І. Гаврилюкові та о. О. Гощулякові за відправлення Архиєрейської Служби Божої, представникам Т-ва „Бойківщина", проф. Бабичові, Об'єднання „Збаражчан" п. А. Задойкові, всім присутнім Теребовлянам і гостям за прибуття на ту Зустріч, а зокрема господарям Зустрічі членам Комітету Теребовлян в Торонті під проводом голови Антона Кобернюцького, що потрудилися для приготування Зустрічі й спільної вечері. Він закликав учасників держатися дальше земляцьких зв'язок, і щоб в майбутньому в повному здоров'ю могли прибути на милу земляцьку Зустріч.

Молитвою, яку провів о. радник І. Гаврилюк і співом „Боже послухай благання" закінчено дружно земляцьку Зустріч.

У. Д

Втрати німецьких соціял-демократів у виборах

Бонн. — Висліди виборів минулого кінця тижня, які відбулися в Долішній Саксонії, в одній з провінцій Західньої Німеччини, хоч і принесли загальну перемогу партії соціял-демократів і т. зв. вільних демократів, однак статистика виказує, що фактично партія Гельмута Шмідта, теперішнього канцлера, понесла втрату. Остаточне обчислення голосів, що його зроблено при допомозі компютерів, показує такі висліди: Християнські демократи — 48,9% відданих голосів і 77 місць в парляменті, Соціял-демократи — 43% і 67 місць і Вільні демократи — 7.1% і 11 місць в парляменті. В минулих виборах в цій самій провінції партія Віллі Брандта, який в той час був канцлером, здобула була понад 52% всіх голосів.

УКРАЇНСЬКО-АВСТРАЛІЙСЬКІ ОБРІЇ

„Новий обрій", том 5, Мельборн, „Ластівка", 1974, 272 стор. Australia's Ukrainian Poets. Translated by R. H. Morrison. Melbourne: The Hawthorn Press, 1973. 54 p.

Українці в Австралії добре зорганізовані. Віддалені від материка, живучі немовби на іншій планеті, вони самою обставин змушені більше гуртуватися, ніж наші поселенці в Канаді чи Америці. За 25 років перебування в тій країні, вони можна сказати, зробили пропорційно більше, ніж українські поселенці в інших країнах. (Принаймні, таке враження). Свої осяги, зокрема літературні, мистецькі та рідношкільні, австралійські українці засвідчують публікаціями.

Перший том альманаху „Новий обрій" вийшов у світ 1954 р., другий — 1960, третій — 1967, четвертий — 1971, а п'ятий том відзначає 25-річчя українського життя в Австралії. Разом приблизно 1.000 сторінок, усі книги щедро ілюстровано світлинами поетів, письменників, співаків, музиків, хорів, театральних самодіяльних гуртків, з'їздів, зборів, нарад і т. п. заходів щодо збереження української субстанції в Австралії.

Зупинимось на п'ятому томі, що виглядає, може, краще за попередні. У цьому велика заслуга невтомного упорядкування Дмитра Нитченка, поета, письменника, літературознавця, мовознавця, учителя і громадського діяча. Впадає в око, передусім, жанрове розмаїття. Черуються поезії, оповідання, спогади, нариси, короткі силюветки працівників пера і сцени, огляди статті. Поряд „серйозної літератури" виринає гумор, проскакує й сатира. Поряд визнаних письменників — початківці, яким по 12-18 років. Таке відрадне явище! Поряд канонічних віршів закономірно звучать модерні.

Найяскравішою зіркою в українсько - австралійській поезії, мабуть, є Зоя Когут, авторка книжки „Культурні арабески" (Мельборн, 1969). Гумор і сатира повнокровно живуть у її актуальних оригінальних віршах. Жаль, що в цьому томі немає нічого з творчости першорядної поетки Л. Далекої, авторки збірки „Легіт і бризи" (Мельборн, 1957), яка своїми перлинами скрашала попередні книги альманаху. Натомість приємно бачити нові імена. Гарний ліричний вірш „Моїй землі" Божени Коваленко — про „кручі високі Дніпрові, про грудку моєї землі" (стор. 63). З успіхом виступають в альманахові П. Вакуленко, К. Гіммельрайх, В. Онуфрієнко і (безчубий) Дмитро Чуб — із прекрасною метафорою „прядуть щоночі теперу дротя" (стор. 39). Також уміщено твори інших поетів. З наймолодших треба згадати єдину модерністку, п'ятнадцятирічну Таню-Ліщинську.

Прозу належно репрезентує Євген Гаран своїм „фантастичним" оповіданням „Дар роздвоєння" — на австралійську тему. Він же переклав оповідання „Давун" Нотосусанто, а Григорій Вишневий — „Вівчареву дружину" Генрі Лоусона, цікаве оповідання про боротьбу з гадюкою однієї бідної багатодітної жінки. Таким чином, українська література збагачується австралійською новістю, що більше подібних творів з'явиться у наступних книгах альманаху, то краще для розширення тематики нашого письменства. Просто жаль бере, що не вміщено нічого з поетичної творчости австралійця Р. Г. Моррісона...

Літературознавство представлене доброю оглядовою статтею Дмитра Нитченка про С. Руданського (до 100-річчя з дня смерти), чия поезія „Повій, вітре, на Вкраїну" відкриває альманах, таким чином єднаючи — як міст — Австралійську Україну з Матірною Україною. Хочемо зауважити, що час уже писати й про місцевих письменників, аналізувати їхню творчість, на що вони повністю заслуговують.

Серед спогадів треба вирізнити „З колишнього життя в Авгсбурзі" Івана Смаль-Стоцького, що пригадує читачеві про один табір на скитальщині — у місті, де власне почалося книгодрукування повоєнних еміграційних письменників. Між іншим, першою повоєнною книжкою на чужині була збірка „Співає колос" (Авгсбург, липень 1945 року) автора цієї рецензії, а не неєснуючі „Колоски" (1946), як помилково подано у спогадах.

Дуже цінна стаття Мирослава Болюха про „Українську громаду в Австралії", що дає майже повну уяву про 35.000 українців у тій країні та їхню різноманітну діяльність. Добре було б умістити в наступній книзі детальніші відомості про кількість українців в окремих містах. Однаково альманах виходить поза межі літератури й мистецтва, набуваючи універсального характеру. До недоліків у п'ятому томі треба зарахувати те, що він меншим форматом. Узагалі, кажучи, ця справа потрактована хаотично: п'ять книг мають різні формати. Чому б не робити кожен том за тим самим поміром?

Вартісним додатком до „Нового обрію" служить невеличка антологія українсько-австралійської поезії в укладі Р. Г. Моррісона, що переклав на англійську мову 44 віршів 14 місцевих поетів. Найповніше представлені Л. Далека, З. Когут і В. Онуфрієнко — по восім поезій. Інші поети, включені в цю книгу: В. Біляїв, І. Наріжна, Є. Зозе, К. Гіммельрайх, І. Смаль-Стоцький, П. Дубів, Д. Чуб, К. Рошко, Ф. Коваль, Б. Коваленко й Т. Волошко.

Мистецтво перекладу в австралійського поета Моррісона справді непересічне (недармо він пройшов добру школу, перекладаючи Верлена). Його перекладацькою перевтіленню варто присвятити окрему аналітичну статтю. Покищо скажемо, що Моррісонові переклади з української поезії, на нашу думку, найкращі з усіх досі існуючих, а серед них були чи є й дуже добрі твори таких поетів — Войнич, Гантер, Канді, Кірконнелл і Маршал. Нам відомо, що Моррісон і далі перекладає з нашої мови — незабаром вийде ще одна його книжка.

Українсько -австралійське письменство — це нова, оригінальна золота сторінка української діяспори чи пак розпорошення у світі. Варто повчитися й деяких американським чи канадським українцям у своїх братів і сестер, що в далекій Австралії, справді немов на іншій планеті, зберігають субстанцію українства, здається, краще, ніж ми в Канаді чи Америці.

Яр Славутич

Весняний Равт КЛК з нагоди 50-літнього Ювілею

У суботу 1-го червня ц.р. відбувся весняний равт з нагоди святкувань 50-літнього ювілею Карпатського Лещетарського Клюбу. Імпреза ця була влаштована в рамках ювілейних святкувань цього клюбу, який основано в 1924 р. у Львові та відновлено тут в Америці в 1955 р.

Равт цей влаштовано у великій залі Українського Народного Дому в Ню Йорку. Імпреза пройшла з великим успіхом, численні гості, члени клюбу та симпатики забавлялися весело до пізних годин ранку під звуки відомої оркестри „Темпо" під керівництвом І. Коваля.

В офіційній частині голова клюбу інж. Роман Гаврилюк привітав членів, гостей, представників організацій та інших спортових товариств та подякував організаторам імпрези за їхній труд. Представники організацій та товариств: від УНСоюзу Марія Душник, від т-ва Українських Лікарів д-р Юрій Кушнір, від т-ва Українських Інженерів інж. Олександер Леськів, від „Чорноморської Січі" Ігор Ольшанівський та від КЛК Торонто Ліда Палій. Були теж численні письмові привіти. Опісля голова Ювілейного комітету інж. Володимир Гнатківський передав присутнім свої міркування про 50-літнє існування клюбу та його ролю у нашому спорті та суспільному житті. Офіційну частину закінчено відігранням давнього гимну КЛК та відспіванням „Многая Літа" для клюбу.

Слід відзначити мистецьке, оригінальне та ефектовне прикрашення залі за ідеями та під керівництвом відомої мисткині Слави Геруляк, при співпраці члена КЛК — мистця О. Гога - Слупчинського.

Добірний та дешевий буфет був у заряді пань — зорганізовано панями Христиною Восвідкою та Богданною Гнатківською.

У зв'язку з успішним переведенням цієї імпрези у приміщеннях Українського Народного Дому та в стилю який нагадує наші давні забави ще на рідних землях, насуваються сумніви про доцільність тенденції в останніх часах влаштовувати того роду імпрези в Нюйоркських готелях, переплачувати за незадовільну обслугу та закінчувати імпрези звичайно з дефіцитом. Чи не краще допомагати своїм установам в цей спосіб дійти до кращих та репрезентативних приміщень!

Сват.

Дипломовий речиталь Мотрі Ходновської

Мабуть немає приємнішого почування для педагога, як глянути на висліди своєї довголітньої праці над учнем. Таке почування мусіла мати піяністка Дарія Гординська Каранович 18-го травня ц. р. на Дипломовому речиталі своєї вихованки Мотрі Ходновської.

Перед очима всіх нас учителів УМІ все ще стоїть та мала дівчинка з ясною косою, що на учнівських виступах і „Концертах Визначних Учнів" виконує складні музичні твори, нереважно затяжні на її вік.

Сьогодні висока, струнка, елегантна панянка розпочала програму „Фантазією" Баха ц-моль — чітко і стильно, продовжувала її „Сонатою Е-дур" оп. 14. Бетговена. Соната ця належить до ранньої епохи творчости композитора. З неї зробив сам Бетговен транскрипцію для смичкового квартету, але тільки той, хто докладно простудіює Сонату Е-дур і квартет відчує як набагато більше дає Бетговен можливостей фортепіянові висловити свої геніяльні думки. Соната Е-дур, в якій у алегро є рефлексії різних настроїв, в середній акордовій частині багато ніжности, а в рондо синкопований ритм — ставить до виконавця складні технічні й виразові вимоги. В інтермеццо Брамса м'який, глибокий удар Мотрі розказував якесь оповідання. Перша частина концерту закінчилась двома українськими творами: Степовою Прелюдом пам'яті Шевченка, і технічно складним Ес-дур прелюдом Ревуцького. В обох творах відчувалось, як близько, рідною є для Мотрі українська духовість, з яким переконанням вона ці композиції відтворює.

У другій частині, окрім імпресіоніста Скрябіна оп. ІІ ч. 4. Мотря відограла самих романтиків, а саме Ліста і Шопена, і публіка схопила, що ті композитори їй найближчі. Ніжне, музикальне відчуття у „Фантазії-Експромптю" ціс-моль в етюдах Ес-дур і Ц-моль оп. 10 і піяністичний розмах в надтадку (Концертовий етюд Годарда) були для публіки справжньою насолодою. Молоду піяністку нагороджували рясними оплесками і квітами, а маленькі новачки з пластового гуртка „Сосонки", який Мотря провадить гратулювали своїй Сестричці.

До осягів Мотрі Ходновської можна навести біблійну притчу про таланти. Кожний Богом даний талант вона послідовно розвиває. Своє велике замилування до рисування уважає своїм покликанням і вибирає цю галузь мистецтва як свою професію, бо після вакацій буде студіювати архітектуру, як стипендистка Купер Юніон Університету. Такою позитивною молодою одиницею як Мотря радіють не тільки батьки, дідусі і бабусі та її вчителька Дарія Каранович, але ціла Нюйоркська громада.

Таїса Богданська
(прес. реф. УМІ)

Абсольвенти Рідної Школи ім. Т. Шевченка в Рочестері

В суботу 18 травня ц.р. в Рочестері відбулося урочисте закінчення школи українознавства святочною імпрезою. 9 учнів ІІ-ої кляси, здавши успішно матуру, ввійшли на залю з пробліском радости в очах.

Імпреза відбулася в залі української католицької церкви св. Йосафата. Матері абсольвентів старанно приготовили смачну перекуску.

За головним столом засіли: о. Я. Стіл — репрезентант церкви св. Йосафата, представник Шкільної Ради при УККА — проф. Зеленський, представник місцевого Відділу УККА — адв. В. Андрушин, директор Рідної Школи — д-р С. Чорній, голова Батьківського Комітету при Рідній Школі — В. Зазуляк.

Гостями за іншими столами були: учителі Рідної Школи, батьки й матері абсольвентів.

Абсольвенти засіли за окремим столом. Ними були: Ераст Гафткович, Марко Мотика, Юрій Рудий, Богдан Рудий, Галина Граб, Надія Филип, Надія Баб'юк, Евген Гринчишин і Орест Гривнак.

Майстер церемонії, В. Мотика, попросив о. Я. Стіла відмовити молитву перед початком трапези. Першим привітав абсольвентів директор школи д-р С. Чорній, закликаючи їх продовжувати і поглиблювати свої знання, цікавитись подіями, які відбуваються в сучасну пору в поневоленій Україні й шукати правду про неї серед американських студентів і всього громадянства. Бо коли чужинець Солженіцин стає в обороні правди й справедливости для репресованих Москвою українських інтелектуалів, то ми, українці, не смієм мовчати. Слідуючим з черги промовляв проф. Зелений. Адв. В. Андрушин привітав абсольвентів від Відділу УККА, закликаючи їх надалі брати активну участь в українських молодечих організаціях, в церковному й громадському житті української спільноти. В. Зазуляк щиро вітав від батьків. Учителька А. Руда, мати 2-ох синів-абсольвентів, привітала їх від імени всіх матерів власною поезією п.з. „Слово матері", подарувавши кожному з них її копію. Від абсольвентів промовляв Богдан Рудий, який висловив щиру подяку директорові школи, всім учителям і батькам за всі їх старання й труди впродовж ІІ років.

По закінченню привітів абсольвенти вручили директорові школи, д-рові С. Чорнієві, скромний дарунок від себе. Дякуючи д-р С. Чорній висловив щиру подяку о. монс. Бабякові за безкоштовне користування шкільним приміщенням, учительці А. Буцерці, яка зачинала їх вчити від перших слів абетки, учительці А. Рудій за мистецьке оформлення цьогорічного табла.

Імпрезу закінчено молитвою. Святочне вручення дипломів абсольвентам відбудеться 2-го червня на величавій зустрічі градуантів - українців усіх середніх шкіл міста Рочестеру й школи українознавства. Молоді батьки всі повинні посилати своїх дітей до шкіл українознавства. Це буде дітям найкращий дарунок в їхньому житті від своїх батьків. А. Р.

АННА СЕРЕДЯК ПОМЕРЛА В АРГЕНТИНІ

Буенос Айрес. — Тефоном одержано вістку, що в понеділок, 10-го червня ц.р., померла в Буенос Айрес, несподівано на 51-му році життя Анна Середяк, відома на терені Аргентини суспільно-громадська діячка, голова Секції Жінок при Товаристві „Просвіта", голова Відділу Союзу Українок і член багатьох інших українських суспільних організацій. Покійна Анна Середяк це дружина ред. Юліяна Середяка, знаного суспільного і політичного діяча, і видавця гумористичного журналу „Мітла" та багатьох інших головно книжкових видань.

Про національне виховання молоді

Кожна держава старається запізнати молодь з її батьківщиною, її історією, культурою, мистецтвом і іншими проявами суспільного життя. Для тієї цілі держава допомагає школам матеріяльно, щоби вони приготовляли добрі підручники історії, видавали образи історичних постатей і подій даної нації та уряджували прогулянки до історичних пам'яток.

У найновіших часах навчання історії є дуже удосконалене, бо крім образів, учителі державних націй можуть уживати діяпозитиви, фільми, археологічні знахідки і багато інших речей. Українські школи на еміграції не є так забезпечені матеріяльно як державні. Тому наші педагоги запізнають нашу молодь з історією України за допомогою образів і стінних карт, або тільки вербальною методою.

Колись кінорежисер О. Довженко висловився, що кольорові образи не тільки приваблюють глядача, але й ублагороднюють його. Взявши це під увагу, довголітній педагог Іван Струк змонтував „Історію України в образках", яку висвітлюється за допомогою кольорових прозірок, бо вони, крім вище згаданих прикмет, утривалюють історичні постаті і події в пам'яті молоді на довгі літа.

Багато наших шкіл і деякі організації, як від. УККА, Союзу Українок і СУМ в Америці, Канаді, Европі і Австралії закупили ІУВО. Крім українських шкіл закупили цю „Історію" також деякі американські і канадські середні школи, коледжі і університети. „Історія України в образках" (ІУВО) дістала багато прихильних оцінок від українських і неукраїнських педагогів, які ствердили, що вона під оглядом педагогічним, національним і патріотичним має дуже велику вартість.

Навіть мотель п. Ракуша в Маямі на Флориді висвітлює ІУВО не тільки для своїх, але й для не-українців. Це дійсно дуже гарна пропаганда для України.

Недавно появилося друге видання ІУВО, побільшене й удосконалене. Поширено число прозірок і впроваджено більше історичних постатей.

„Історія України в образках" представляє в сконденсованій формі історичні постаті і події від найдавніших до найновіших часів. Зміст ІУВО обіймає: трипільську культуру, Українську Київську Добу, постання московської держави, Галицько-Волинське Королівство, Литовсько - Українську державу, гетьманщину, національне відродження і новітню українську державу. Крім того зілюстровані тут історичні постаті і події Української Повстанчої Армії, Першої Дивізії Української Національної Армії та події в Римі по приїзді Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа Сліпого з російської каторги.

Нова праця видана в двох підручниках, по українськи і по англійськи. Вона є також награна осібно на двох магнетофонних стрічках в двох мовах. Стрічка з награною ІУВО, це велика полегша для учителя, бо за нього викладає історію України диктор на стрічці.

Нумерація прозірок обох підручників є однакова. Це дає прелеґентові можливість скоро переставити виклад історії України з української мови на англійську, або навпаки.

Українські школи, відділи УККА, Плат, СУМ і Союз Українок, які дбають про виховання молоді в національному і патріотичному дусі, повинні поцікавитися цим модерним монтажем історії України. Знову батьки, які далеко мешкають від українських шкіл, або не мають часу навчати своїх дітей історії України, повинні набути цю працю. Кольорові образки і стрічка знаменито виконують ролю домашнього учителя.

Один з покупців ІУВО висловився: „Направду, це велике вдоволення пізнати історію України від найдавніших до найновіших часів за допомогою кольорових прозірок і стрічки.

За ближчими інформаціями прохаємо звертатися на адресу: Ivan Struk, 1410 W. Lindley Ave. Philadelphia, Pa. 19141 — U. S. A.

Н. Н.

Молодь Ютики завойовує серця співгромадян

Наша молодь не тільки добре вив'язується із свого завдання в американських школах, але й належить до українських організацій, вчиться в школі українознавства і часто виступає успішно на різних імпрезах. Крім того молодь, горда із свого походження, завойовує щораз ширші кола своїх співжителів.

І так в Юнацькому Музеї Ютики, на пропозицію Зенона Яцкова, який там працював бувши ще студентом, Катруся Ликтей, учениця восьмої кляси Школи Українознавства, демострувала техніку писання писанок. Знімки із цієї оказії появились у недільнішньому числі „Ютика Обсервер Диспеч", і в понеділковому числі „Дейлі Прес" із відповідними інформаціями.

Коли директор Ню Йоркського Стейтового коледжу в Геркімер, Роберт Рендал, рішив зорганізувати клясу писання українських писанок на вечірному курсі, то Зенон Яцків, який там працює, також подбав, щоб запросити Катрусю і її батька, для викладів на вечірніх курсах теорії і практики писання писанок. Зацікавлення було таке велике, що замість одного курсу, створено два, по п'ятнадцять осіб у кожній клясі. Можливості відчинення такого курсу на наступний рік є дуже великі.

Пані Ольга федоряк, бібліотекарка школи Джеферсона, улаштувавши виставку в бібліотеці, включила українські експонати, кераміку і писанки та запросила Христю Ликтей, ученицю шостої кляси Українознавства, щоб вона продемонструвала писання писанок через два дні, нащо управа школи радо погодилась. Демонстрація і виставка були дуже успішними і вечірна газета „Обсервер Диспеч" помістила дві знімки із відповідними написами. Через два дні учні приходили поодиноко і з учительками до бібліотеки приглядатись, висловлювали признання пані Федоряк за цікаву виставку та за демонстрацію писання писанок.

У Великодню П'ятницю Катруся Ликтей і Роман Мельник, учень одинадцятої кляси Українознавства, показували як писати писанки по телебаченні, тоді як мґр Ксеня Антипів розказувала про наші Великодні обряди.

Дві групи танцюристів наполегливо приготовлялися до першого Свята Національностей, яке відбулося у міській Авдиторії, в суботу, 11-го травня і в неділю 12-го травня. Українці брали участь у цьому Святі і наша молодь здобула великі успіхи. Одна танцювальна група яка складалась із Богданни Лужної, Наталки і Галини Луценко, Настусі Ризванюк, Катрусі Герець і Ганни Герець — затанцювала „Женці"; Друга новозорганізована група юнаків і юначок, що складалась із Ліди Сенько, Христі Фалинської, Катрусі і Христі Ликтей, Романа Мельника, Богдана Рабарського і Петра Ярмака (хореограф Розалія Косар) — також виступила із великим успіхом, затанцювавши „Гречаник" і „Гопак". Українські танцюристи, в суботу і неділю, „збирали" найбільше оплесків.

Друга група танцюристів юнаків і юначок виступатиме в Ромі, Ню Йорк, в суботу, 18-го травня ц. р., о 12-ій годині, на Святі Національностей, про що вже було повідомлено по телебаченні. У Ромі танцюристи виконуватимуть ці самі танці.

Наша громада радіє, що має таких активних юнаків і юначок, які дбають і пропагують українську культуру, не цураючись її.

Н. Н.

Закінчується підготова „Статистичного довідника українців Канади"

Оттава (П. К.). — Метою „Статистичного довідника українців Канади" є дати в доступній формі повні, перевірені й систематично упорядковані статистичні дані про українське населення Канади, від початків його іміграції до тієї країни, до 1971 року. Цей твір має бути першим джерельним інформатором для кожного дослідника життя, праці і розвитку канадських українців на тлі всього населення Канади. Брак статистичного довідника дався відчути вже від кількох десятків років, коли зважити, що статистичні дані розкинені в різних публікаціях; багато важливих інформацій залишилися непубліковані в державних архівах та урядах; що статистичний матеріял з 80-літнього періоду часу дуже різноманітний щодо якости, докладности, клясифікації, методи зібрання і представлення.

Праця над „Статистичним довідником" почалася в січні 1970 р. під загальним проводом сенатора Павла Юзика і д-ра Власа Дарковича, під фірмою Оттавського університету. Цей п'ятирічний проєкт, перший відносно етнічних груп, дістав повну фінансову допомогу (в сумі 85,000 дол) від Канадської Ради.

У праці брали і беруть участь фахівці окремих ділянок статистики, а саме: д-р Влас Даркович, як редактор, д-р Іван Войчишин, Володимир Заячковський, Борис Мигаль, Зенон Янковський, сенатор П. Юзик, Ф. Бордман і д-р Іван Тесля, як науковий асистент. Дорадниками проєкту служать: д-р В. Ю. Кисілевський, п-і І. Подолюк і проф. А. Романюк.

Статистичні дані охоплено сімома розділами: 1. Загальні дані, які представляють українців на тлі інших національних груп, 2. Демографічна характеристика (число українців, вік, стать, географічний розподіл, мешканці сіл і міст), 3. Соціяльна характеристика (релігія, мова, шкільна освіта, подружній стан), 4. Економічна статистика (рід праці і зайняття), 5. Міграція (іміграція, еміграція, місце народження, горожанство), 6. Природний рух (народини, смертність, подружжя й мішані подружжя, здоровний стан), 7. Інша статистика (участь у політичному житті Канади, преса). Кінцевий розділ охоплює бібліографію.

Впродовж чотирьох з половиною років часу зібрано, перевірено, переписано в табелярній формі ввесь публікований матеріял, зроблено важливі доповнення на основі даних, знайдених у рукописній формі в Статистичному Департаменті Канади, в Державному Архіві, архівах окремих міністерств, провінційних урядів, шпиталів тощо. Дослідники старалися зібрати якнайповніший матеріял. Перечислювання даних і табеляція вимагали багато праці, яку виконали стенографки п-і Сл. Прокопович, Л. Івашко та інші, часово затруднені сили. Окремі розділи статистики і пояснень до табель пересилано до Канадської Ради, фахівці якої оцінювали зроблені праці й подавали свої зауваги.

Не зважаючи на великий вклад праці, в більшості добровільної, залишилося ще багато до виконання, — перерібки табель і приготування числового і текстового матеріялу. Довідник має бути готовий до друку на наступний рік.

Сорокліття „Нашого Клича" в Арґентині

Буенос Айрес. — (М.Д.) Тижневик „Наш Клич", що є органом Товариства „Відродження" в Арґентині, закінчив 40 років своєї пресової служби, що відмічено Ювілейним Святом, яке відбулося 11-го травня 1974 р. Свято відбулося в приміщеннях Т-ва „Відродження" при численній участі громадянства та відповідних делегацій всіх українських організацій, що об'єднюються в Українській Центральній Репрезентації, під протекторатом якої переведено ці ювілейні обходи.

З цієї нагоди Редакція „Нашого Клича" одержала писемні привіти від голови ПУН О. Ждановича, від організації ОДВУ, від письменника М. Понеділка, від письменника і колишнього його редактора проф. Є. Онацького та від арґентинського сенатора (українського походження) Р. Гнатюка, які висловили для „Нашого Клича" свої побажання дальших успіхів в його акції для потреб і справ української спільноти.

Чудовий концерт

Український хор „Дніпро", в Міннеаполісі, під дириґентурою Миколи Бриня, виступає не часто, на жаль, а в суботу 18 травня о год. 7.30, в гарній залі Вентон Гол, відбувся „весняний концерт". Програма була широка і різноманітна і поділялась на частини. В першій частині були переважно пісні М. Леонтовича: „Закувала зозуленька", „Зашуміла ліщинонька", „За городом качки пливуть" і „Дударик". Після цього — „Ой за гаєм" (сольо С. Луців), гарм. А. Авдієвського, „Колискова", також гарм. Авдієвського, „Чому, чому", муз. К. Стеценка, „Рости квіте", також муз. Стеценка.

Другу частину виповнила Капеля бандуристів, під керівництвом Володимира Вовка, переважно дівчата, заграли на бандурах декілька українських пісень.

Третя частина була найобширніша. Думка — прилучити до хору і бандуристів добра. Отже, разом з хором, „зарахотали" 10 бандур. Пісні були такі: „Дрібень дощик", С. Луців, муз. В. Ступницького, „Ой повій вітер", „Мала Уляна", також муз. Ступницького, „Стелися барвінку", обробка Н. Давидовського, „Цвіте терен", ар. А. Авдієвського, „Пролягла на Небі зоряна дорога", гарм. К. Цареградської, „Доле моя доле", муз. Кос Анатольського, „Баркароля", муз. Кулика, „Встає хмара за лиманом", муз. Г. Китастого, „Карпатські січовики", також муз. Г. Китастого, і „Сусідка" муз. Я. Яценевича.

Успіх концерту був надзвичайний: гарячі оплески, і наприкінці публіка встала і влаштувала овацію, і під вигуки „біс", хор ще раз проспівав знамениту „Сусідку".

Хор „Дніпро" добре вишколений, у всіх реґістрах, починаючи від ніжного піяніссімо, як у „Дударику", і кінчаючи могутнього форте, як у „Сусідці". Особливо сильні в хорі — сопрани.

Хор має прекрасну солістку, в особі Кіри Цареградської, і добру акомпаніяторку — Наталю Сингаївську. Кіра Цареградська з хором, з душею проспівала „Колискову" і „Доле моя, доле". Слід додати, що вона згармонізувала пісню — „Пролягла на небі..."

Приємно було бачити на концерті проф. А. Грановського з дружиною. Були деякі і американці.

Але, на жаль, людей було дуже мало. Надзвичайна байдужість, і брак інтересу до культурно-громадського життя. Якийсь дивний стан летаргії . . .

Треба подякувати, спершу — дириґентові хору Миколі Бринь, а також керівникові Капелі—Володимирові Вовк, за дві години естетичної насолоди! . . .

Хто не був на цьому прекрасному концерті — багато втратив!..

А. Филипович

Дискримінація жінок також в ОН

Торонто. — Газета „Торонто Стар" подала цікаву статистику з останньої Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, в якій окреме місце приділено дискримінації жінок в цій великій установі. Шляхетний принцип рівноправности існує і там тільки на папері. Із 2.549 делеґатів, які брали участь в нарадах, було тільки 180 жінок. Між репрезентантами держав було на 640 чоловіків лише 22 жінки, решта — це різного роду дорадники чи секретарки.

Американська делеґація, яка складається з 95 осіб, включала тільки одну-одинісеньку жінку Маргариту Б. Йонґ, яка виступала в характері заступниці. Не було взагалі жінок з 65-ти держав і тільки по одній делеґатці з 44-ох держав. За 28 років тільки 2 жінки були головами 135-членної Генеральної Асамблеї ОН — В. Л. Пандіт з Індії і А. Брукс з Ліберії. Головою 15-ти членної Державної Ради Безпеки ОН є п-ні Іпше Мартін Сіссе з Ґвінеї, єдина постійна представниця в ОН жіночого роду. В різних урядах Об'єднаних Націй на 30-го червня 1973 року було 9 жінок на 279 працівників на вищих посадах. Нижчі позиції займало 378 жінок на усіх 2.312 урядовців.

Очевидно, цим станом не вдоволені в першу чергу самі жінки, як також т.зв. комітети жіночої рівноправности. Деякі з них, а між ними Гельвіт Сіпіля, 58-літня жінка-адвокат, яка є асистентом генерального секретаря для соціяльного розвитку і гуманітарних справ, є однією з передовичок у змаганні за більші привілеї для урядовців на вищих становищах жіночого роду. Відсутність жінок в ОН пані Сіпіля пояснює частинно тим, що більшість жінок одержали свої політичні права в останніх двох чи трьох десятиліттях і тому вони є „новоприбулими" на кожному щаблі політичного життя.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 11

М. Єміць, Голливуд	$ 25.00	М. Лаврук, Лонґ Айленд Сіті	2.00
Р. Т. Майструк, Детройт	10.00	Д. Ласік, Плейнсборо	2.00
Т. Шлапак, Ст. Пітерсбурґ	10.00	Г. Левко, Воррен	2.00
І. Кровінський, Дірборн Гайтс	7.00	М. Левчук, Ню Гейвен	2.00
В. Павленко, Філядельфія	7.00	Я. Лежняк, Філядельфія	2.00
В. Приходько, Ню Йорк	7.00	М. Лепак, Наслс	2.00
Е. Сміщкевич, Савт Орандж	7.00	П. Ліщак, Янґставн	2.00
І. Бучай, Монтебелло	6.00	К. Луценко, Філядельфія	2.00
А. Віронт, Філядельфія	5.00	В. Матичак, Чикаґо	2.00
Х. Дякунчак, Монтреаль	5.00	С. Мацук, Монтреаль	2.00
О. Маців, Монтреаль	5.00	Д-р А. Мацюрак, Елмвуд Парк	2.00
Н. Петриків, Вернон	5.00	В. Мельник, Монтреаль	2.00
Кляса п-і Вушар, Монтреаль	4.00	М. Мельник, Амстердам	2.00
Е. Вялий, Бронкс	4.00	Д. Мозіль, Клівленд	2.00
Г. Добровольський, Омага	4.00	В. Мудрий, Саннісайд	2.00
М. Перейма, Ля Саль	4.00	І. Невара, Вайлвуд Крест	2.00
Я. Закаляк, Линден	3.00	Т. Онуфрик, Лонґ Айленд Сіті	2.00
В. Кичун, Парма	3.00	О. Павлів, Монтреаль	2.00
С. Масляк, Денвер	3.00	А. Періг, Ветлегем	2.00
С. Прокопів, Чикаґо	3.00	В. Петринець, Монтреаль	2.00
К. Балицький, Монтреаль	2.00	Р. Пологa, Монтреаль	2.00
А. Блонарович, Бутвин	2.00	Р. Т. Пристай, Рочестер	2.00
С. Богославец, Морріставн	2.00	В. Рибак, Монтреаль	2.00
П. Босик, Гемтремк	2.00	П. Рогатинський, Детройт	2.00
о. В. Вринявський, Монтреаль	2.00	Я. Рубльовський, Бруклин	2.00
Г. Буранич, Коговз	2.00	О. Сербин, Монтреаль	2.00
О. Ватаманюк, Монтреаль	2.00	С. Струк, Клівленд	2.00
Г. Венке, Мейплвуд	2.00	С. Танасійчук, Вашинґтон	2.00
М. Височанський, Монтреаль	2.00	Т. Тренич, Філядельфія	2.00
И. Галичин, Ионкерс	2.00	А. Третяк, Монтреаль	2.00
В. Ганицький, Боффало	2.00	І. Турчманович, Монтреаль	2.00
І. Гассак, Істон	2.00	А. Холевка, Беллвю	2.00
І. Гладилович, Монтреаль	2.00	В. Хома, Вікон	2.00
Б. Гнідь, Сомервілл	2.00	М. Хома, Балтимор	2.00
О. Говера, Монтреаль	2.00	Н. Шаншило, Монтреаль	2.00
В. Гамрат, Монтреаль	2.00	А. Шемос, Монтреаль	2.00
Н. Дворян, Барстов	2.00	С. Юрчишин, Монтреаль	2.00
І. Дубровський, Сілвер Спрінґ	2.00	В. Ягла, Гетборо	2.00
В. Душара, Монтреаль	2.00	О. Яхно, Лонґ Айленд Сіті	2.00
В. Іроденко, Монтреаль	2.00	Д. Желем, Шарлерой	1.50
М. Зін, Філядельфія	2.00	І. Данилович, Ню Гейвен	1.00
И. Зубрицький, Джерзі Сити	2.00	І. Демків, Детройт	1.00
І. Каменецький, Монтреаль	2.00	П. Левенець, Ст. Пітерсбурґ	1.00
Е. Кіндзельський, Ірвінґтон	2.00	В. Лук'яненко, Монтреаль	1.00
В. Ковальський, Стерлінґ Гайтс	2.00	М. Одинотський, Монтреаль	1.00
В. Криса, Лейквуд	2.00	М. Сірман, Ваунд Брук	1.00
Л. Кручовий, Монтреаль	2.00	М. Стельмащук, Балтимор	1.00
М. Кузьмінський, Вілліямставн	2.00	Ф. Ф. Стубан, Сеймор	1.00
О. Курт, Монтреаль	2.00	К. Филинович, Філядельфія	1.00
		Т. Чикало, Кінґстон	1.00
		В. Чубатий, Філядельфія	1.00

ЛИСТА, 12

Комітет Сприяння Українським Студіям в Іллиной	$ 50.00	З. Колодій, Чикаґо	2.00
Д. Попадинець, Монтреаль	30.00	Д. Криштилович, Вайлвуд Крест	2.00
В. Лавринів, Тіммінс	20.00	М. Кузевич, Філядельфія	2.00
А. Гула, Річфілд Спрінґс	15.00	І. Кусен, Філядельфія	2.00
В. Запаранюк, Ютика	10.00	Т. Май, Бруклин	2.00
П. Ленчук, Джексонгайтс	10.00	М. Мазур, Філядельфія	2.00
И. Рибій, Чикаґо	8.00	М. Маслюкевич, Монтреаль	2.00
М. Середович, Сиракюз	8.00	С. Медицький, Парма	2.00
І. Сцілений, Джанстовн	6.00	М. Мельничук, Філядельфія	2.00
Т. Гаврилів, Вудбрідж	5.00	О. Метельський, Нортгемптон	2.00
Т. Гураль, Ню Йорк	5.00	В. Микита, Гаррісбурґ	2.00
Н. Павлюк, Філядельфія	5.00	В. Ніщук, Балтимор	2.00
Д-р П. Сайкевич, Віндсор	5.00	Г. Онищак, Чикаґо	2.00
В. Семенина, Гемптон	5.00	М. Перекліта, Торонто	2.00
М. Вровчук, Тандер Вей	4.00	І. Пециляк, Гастінґс ан Гудсон	2.00
І. Камінський, Наслс	4.00	Т. Підгайний, Детройт	2.00
О. Лаврів, Чикаґо	4.00	І. Пілюк, Вест Варвік	2.00
Д. Лозинський, Ню Гейвен	4.00	И. Постоловський Дірборн	2.00
В. Мерещак, Ветерсфілд	4.00	П. Приходько, Трентон	2.00
М. Миронюк, Гемтремк	4.00	проф. Г. Рат, Перу	2.00
А. Богданов, Ветерсфілд	3.00	О. Рибалт, Янґставн	2.00
М. Гаркач, Лорейн	3.00	І. Рипянський, Бронкс	2.00
І. Городиський, Бронкс	3.00	О. Рудницький, Детройт	2.00
В. Карпенко, Савтфілд	3.00	Д-р А. Смакула, Обурндейл	2.00
П. Луцик, Джамайка	3.00	А. Смішко, Філядельфія	2.00
М. Мороз, Стетик Айленд	3.00	М. Соханівський, Едмонтон	2.00
М. Северин, Бронкс	3.00	М. Сохецький, Феніксвілл	2.00
А. М. Михалюс, Лаурел	2.20	Л. Стеткевич, Ионкерс	2.00
К. Астраб, Пукіпсі	2.00	Г. Український, Елизабет	2.00
о. П. Вахнівський Говшен	2.00	Д-р Е. Федик, Вудсайд	2.00
Т. Береза-Сенета, Ню Гейвен	2.00	П. Фурчак, Чикаґо	2.00
Д. Бойко, Ептон	2.00	Ф. Цікало, Бремптон	2.00
В. Волонний, Стратфорд	2.00	Г. Цимбалюк, Бруклин	2.00
Г. Вавелко, Міннеаполіс	2.00	Д. И. Чорній, Вінніпеґ	2.00
С. Васків, Рочестер	2.00	о. І. Чумак, Ветерсфілд	2.00
Д. Війтик, Омага	2.00	Д. Шеротський, Індіяна	2.00
А. Вовк, Гастінґс	2.00	П. Шкафаровський, Ионкерс	2.00
А. Волошин, Парма	2.00	М. Шкорута, Ірвілл	2.00
І. Головка, Левіттавн	2.00	М. Фещак, Філядельфія	1.80
П. Гук, Вунсакет	2.00	О. Карпяк, Міннеаполіс	1.20
М. Довгенко, Лос Анджелес	2.00	С. Балишак, Обурн	1.00
В. Дорощук, Бруклин	2.00	В. Веселий, Гартфорд	1.00
О. Дубровська, Річмонд	2.00	І. Меліншин, Чикаґо	1.00
В. Думановський, Гіллсдейл	2.00	Д. Николенко, Форт Лаудердейл	1.00
Ю. Дутко, Асторія	2.00	М. Оліяр, Гемтремк	1.00
В. Дякун, Феніксвілл	2.00	А. Саламаха, Кренфорд	1.00
Д-р А. Жуковський, Стіл	2.00	Т. Скоробагатий, Лодай	1.00
М. Захарченко, Калґари	2.00	проф. М. Цяпка, Нюарк	1.00
В. Кіпібіда, Торонто	2.00	М. Швам, Сейлем	1.00
П. Кіра, Бруклин	2.00		
В. Ковальський, Нюарк	2.00		

В СССР відзначувано 175-річчя з дня народження Пушкіна

Москва. — В цілому СССР в перших днях червня урочисто відзначувано 175-річчя з дня народин російського поета О. Пушкіна. Ці роковини відзначувано, очевидно, й в Україні, а започатковано це відзначування „урочистим вечором" в Києві 3 червня, на якому були присутні найвищі партійні і державні достойники УССР. За пушкінські святкування відповідає Республіканський ювілейний комітет під головуванням самого міністра культури УССР О. К. Романовського. У повідомленні РАТАУ з цієї нагоди говориться, що творчість Пушкіна пробуджує в людині „людське", а зокрема „життєдайне почуття Батьківщини (тобто Росії!) почуття любви й дружби, гідности і великодушности, добра і свободи. Пушкін учить нас активній участі в сучасному житті, справжнього патріотизму і громадянськості". О. Пушкіну віддалено усе число „Літературної України" з 7 червня.

„Відписались... і кінці у воду"

Київ. — Советська преса багато пише про „високу мораль советської людини", про її готовість служити справі перемоги марксизму-ленінізму, комунізму тощо. Фейлетон „Відписались... і кінці у воду", що появився в газеті „Молодь України" з 8-го червня, говорить про цілком щось іншого. У фейлетоні мова про контору Ждановської кондитерської фабрики і про те, як там „упрощено" торговельно-виробничі операції. „Нещодавно народні контролери недолічилися 50 кілограмів шоколадної глазури, кількох літрів збуджуючих напоїв... словом, на 183 карбованці". Це, однак, не затривожило головного бухгалтера Солом'ятникову, яка ще раніше списала „у переддень Нового року 15 літрів коняку, а до них ще й 74 кілограми чорнослива за рахунок виробничих витрат. Раз п'єш, звісно, то як тут не закусиш". В тому ще була б не біда, коли б не викрито „недостачі в розмірі 4,5 тисячі карбованців... на складах фабрики". В минулому році було зареєстровано аж 34 випадки порушення „соціялістичної власности". Мова, очевидно, тільки про випадки, які викрито і розглядано на засіданнях товариського суду. Таке „господарювання" з боку різних господарських советських керівників допровадило до того, що жителям міст Донецької области доводиться відправлятись за межі рідної области, аби придбати собі тортів та цукерок". Справа в тому, що керівник фабрики вислав товарі у місцевості поза областю, очевидно в розрахунку на додатковий „бариш", оставляючи магазини области „всього на всього три чверти обіцяного".

Появився черговий том „Записок Чина св. Василія Великого"

Рим. — Видавництво оо. Василіян опублікувало черговий том „Записок Чину св. Василія Великого" (Analecta Ordinis S. Basilii Magni) серія II, секція II, т. VII, вип. 1-4. Цей том „Записок" датований 1973 р. і присвячений 350-річчю з дня мученицької смерти св. Йосафата Кунцевича. Книга включає три папські документи про св. Йосафата, його біографію та інші матеріали, зв'язані з життям і діяльністю цього святого Української Католицької Церкви. В другій частині „Записок" поміщені різні документи, що стосуються Української Католицької Церкви, а також велика розвідка д-ра Петра Т. Шеншка про „Собор Російської Православної Церкви в Москві і Православну Церкву в Україні 1917 - 1918 рр." англійською мовою з цитованими документами російською мовою. В третій частині „Записок" є статті О. Домбровського про „Релігійні вірування праукраїнських автохтонів", о. П. В. Підручного, ЧСВВ — „Устро Аркудію — промотор унії" о. А. Г. Великого, ЧСВВ — „До джерел постання Наукового Товариства ім. Шевченка", о. П. Підручного, ЧСВВ — „Ім'я св. Йосафата, в його честь і пам'ять", о. А. Г. Великого, ЧСВВ — „Йосафат Кунцевич і його екуменічна місія". „Записки" включають також бібліографічну частину, в тому „Джерела бібліографія історії Української Церкви", бібліографічні огляди та бібліографічні нотатки.

Іншим виданням оо. Василіян з того ж часу є збірник „церковно - історичних радіолекцій з Ватикану" про XVIII ст. п. н. „З літопису християнської України", автором яких є о. А. Г. Великий, ЧСВВ. Ця книга — це вже шоста частина з серії „радіолекцій", що їх передає в Україну Українська секція Ватиканського радіо. Всіх „радіолекцій" є в цій книзі 50 і всі вони стосуються історії Українсько - Білоруської Католицької Церкви, її „золотої доби" з XVIII ст.

У Видавництві оо. Василіян в Апостелес, Аргентина, опубліковано в серії Української духовної бібліотеки о. Дороти Д. Шимчія, ЧСВВ, „Влискавки на олив'яному обрії". Є це „короткі життєписи праведників наших днів", які виявили „динамізм християнського духа... У своєму щоденному житті". Автор ставив своїм завданням показати людей, які в „наше відхристиянізоване століття" знайшли в собі силу і мудрість „пізнати дорогоцінну перлу, закопаний скарб, що про них говорить Христос" і зуміли зберегти високі християнські ідеали „під олив'яним кличем сучасности".

Великий, А. Г. З літопису християнської України, церковно - історичні радіолекції з Ватикану. Рим, В-во оо. Василіян, 1973. Т. VI. стор. 286

Записки Чина св. Василія Великого. Рим, В-во оо. Василіян, 1973. Серія II, секція II. Т. VII. вип. 1-4 стор. 492.

Шимчій, Д. Д. Влискавки на олив'яному обрії: короткелі життєписи праведників наших днів. Апостолес, Аргентина, В-во оо. Василіян, 1973. Українська духовна бібліотека, стор. 190.

Вступайте в члени УНСоюзу!

Новий професіоналіст

Недавно у „Ню Йорк Таймс" появився список нових адвокатів, котрі успішно склали адвокатський іспит, між ними й Іван Шандор.

Іван Шандор, син д-ра Вінкентія Шандора, дорічі також правник, котрий закінчив правничі студії на Карловому університеті в Празі з титулом Ю У д-р, й почав працю в Народному Банку ЧСР на заграничному відділі, звідкіля його покликано і назначено, як заступника Уряду Карпатської України в Празі, та п-і Оксани Шандор, із відомої родини Січинських.

Іван Шандор закінчив знану Вортен Скул оф Сайєнс в Пенсильвенійському університеті у Філядельфії з титулом Мастер оф Бизнес Адміністрейшен. Під час студій в коледжі належав до РОТС, який закінчив як поручник Армії Коли його покликано до активної військової служби, в першому році, здав іспит на Сертіфайд Паблік Акаунтер, другий рік відслужив у В'єтнамі у Дананг і околиці, де за хоробрість його відзначено медалею „Бронз Стар".

Повернувшись щасливо додому, продовжував свої студії на правничому факультеті Джорджтавнського університету у Вашингтоні, Д. К. За надзвичайно добрі успіхи його наименували членом „Лов Ревю".

Маючи фахову освіту ще в коледжі, як студент університету працював у різних фірмах, а відтак у адвокатській канцелярії у Вашингтоні, де спеціялізувався у податках та фінансових інвестиціях. По успішному закінченні університетських студій та адвокатському іспиті, працює нині в одній з ведучих фірм в Ню Йорку т. зв. Біг Ейт, де докінчує потрібну практику, щоб здобути ліценцію СРА. Його дальші пляни — повністю включитися як правник до праці на полі міжнародних фінансових інвестицій та міжнародної податкової системи. Слідами батька та за прикладом брата Івана пішов і молодший син Богдан, котрий по скінченні коледжу продовжує свої студії на правничому факультеті в Нюйоркському університеті.

Радіємо, що і в нашій громаді зростає число нових професіоналістів, котрі своєю національною свідомістю підносять авторитет та пошану української спільноти. Ціла родина п-ва Шандорів є членами УНСоюзу.

Д. Юник

Французький уряд започаткував політику обмежень, встановив вищі податки

Париж. — Щоб протидіяти інфляції і поправити у якійсь мірі міжнародний платничий баланс, французький уряд на доручення президента В. Жіскара д-Естена започаткував програму далекойдучих обмежень на відтинку споживання пального, зменшення кредитів і публічного видатковання, а одночасно запровадив вищі податки від особистих заробітків та від заробітків підприємств і корпорацій. Індивідуальні податки будуть вищі в пересічному на 15 процентів, а корпораційні — на дві треті порівняно з висотою дотеперішнього податку. Інформуючи про того роду заходи уряду, президент Жіскар д'Естен у своєму вистуті по радіо та телебаченні заявив, що ці заходи подумані по лінії засад соціяльної справедливости і мають за остаточну мету забезпечити повне затруднення для всіх французьких працездатних громадян.

Івано-Франківський Інститут нафти і газу має „міжнаціональний" характер

Івано-Франківськ. — Інформуючи про Іванофранківський інститут нафти і газу, газета „Молода Україна" з 8 червня пише, що від сучасну пору в цьому інституті навчається 11 тисяч студентів. Згідно з даними газети, „цей учбовий заклад готує спеціялістів для всього Радянського Союзу. Випускників вузу можна зустріти в Баку і Башкирії, Казахстані і Тюмені, Сибіру і Далекому Сході".

ПРО ЗАГАЛЬНУ СПОВІДЬ (АБО СПІЛЬНУ)

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лися на молитву з „ломанням хліба", тобто на Божественну Літургію. Горіння перших християн робило Св. Причастя справою життьової конечности, а звідсіля й конечність іcповідання та сповіді. Зчасом горіння дещо притухло, релігійне життя охололо, і в практику ввійшов новий вимір: відчуття не церковної, а особистої релігійности. І це зумовило устійнення персональної сповіді, скажім — приватного полагодження справ віри. Коли зчасом чи обставинами охолодження дійшло до нашого рівня, тоді Церква старається вплинути, щоб хоча раз в рік християнин мав змогу освятитися і причаститися Христу.

Із усього сказазаного ясно, що сучасний стан із Сповіддю і Причастям — це той крайній мінімум, після якого вже більше не було б підстав говорити про релігію взагалі.

Зважаючи на встановлену практику (від доволі довгого часу) Загальна Сповідь багатьом виглядає як якесь нововведення. Коли я, молодий священик, вперше запровадив Загальну Сповідь в парафії у Бриджпорті, то був церковною владою обвинувачений в насаджуванні протестантизму(?!) Тай досі знаходяться „знавці справи", які нашептують, що о. Сергій тягне до протестантизму, бо ж… Загальна Сповідь. Треба тут устійнити, що такі „знавці" — приклад на кричущу неписьменність. Бо найперше: протестантизм взагалі св. тайни Сповіди не має. Протестанти практикують перед символічною Євхаристією публічне іcповідання, свідоцтво чи свідкування Христові, що часто невірно називається Публічною Сповіддю. І найголовніше: Загальна Сповідь властиво нічим не відрізняється по суті від особистої. Тому, що існує ряд суттєвих неясностей, ми коротко проаналізуємо саму св. тайну Сповіді.

Отже, Сповідь полягає у визнанні Христа за Єдиного, Хто має владу прощати гріхи, та в признанні себе грішним, винним перед Христом. Випливає сповідь від покаяння, від „зміни думки" про своє життя і бажання його (життя) поправити. Відбувається сповідь у присутності священика чи епископа (не диякона), який має право розгрішати або зоставляти гріхи. Значить два складники обов'язкові в Тайні Сповіди: покаяння і іcповідання того, хто сповідається і присутність священо - служителя. Чи потрібне вичислювання гріхів? Якщо якась особлива провина не обтяжує серця, то привичне вичислювання провин скорше шкодить ніж помагає. Бо в таких випадках ми подаємо те, що найскоріше приходить на думку і, звичайно, цілком не головне чи найважливіше. Треба пам'ятати, що ми сповідаємося не перед священиком, а перед Самим Христом у присутності священика, як свідка (роля священика тут подвійна: від нас він — свідок, від Христа — Його представник).

Як же проводиться Загальну Сповідь? Традиційна практика Православної Церкви (маю тут на увазі нашу, українську практику) ось яка: перед Літургією сповідники збираються разом і священик каже чи читає короткеньке слово, прочитує молитви перед сповіддю і наставлення до сповідників. Сповідники по черзі підходять до аналойчика, кладуть два пальці правої руки на св. Євангеліє і кажуть своє ім'я хресне, а священик покриваючи голову епитрахилем, читає звичайну молитву розгрішення і відпускає. При Загальній Сповіді пропускаються два моменти: сповідник не вираховує гріхів, що обтяжують його серце і не одержує за них епітимії (покути). Тимто й приступають до цієї сповіді тільки ті, які нічого особливого на серці чи, скажім, на совісті не почувають, окрім загального жалю за життя гріховне і потреби серця на милость від Господа. Хто потребує висказати біду свою гріховну, той лишається на кінець і приступає до особистої Сповіді, висказавшись і одержавши покуту.

У наш час багато богословів і душпастирів хвилюється таким тяжким і прикрим фактом: неділя за неділею священик закликає „зо страхом Божим і вірою приступіть", і ніхто не приступає. Виходить, що Безкровна Жертва сама по собі, а ми самі по собі; роздвоєння релігійної реальности. Багато різних рецептів пропонують на цю недугу байдужости. Деякі доволі курйозні, як напр. пропозиція Причастя без Сповіди взагалі. Так немов би це особливе і неприємне обтяження. Коли б ми поважніше поставилися до основ і принципів нашої віри, то легко зауважили б, що наші сучасні недоліки лікуються традиційною практикою великих прадідів наших. Загальна Сповідь, вірно зрозуміла і достойно введена в життя, могла б стати реальною дорогою до зросту в досконалості, якою вона й призначена була бути від свого установлення свв. апостолами.

Як чоловік, так і цілий народ без духу покаяння нидіє, занепадає, і врешті пропадає. На це у нас не тільки богословське переконання, але й абсолютний арсенал прикладів і доказів з життя та історії.

„МІЖНАРОДНЕ ВІДПРУЖЕННЯ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

на жаль, не стосується до нашої політичної культури. Від упадку Київської держави в XIII ст., ми мали декілька нагод стати могутньою нацією у Східній Европі, але, крім незабутньої доби Богдана Хмельницького, всі спроби українського політичного проводу збудувати тривалу, ні від кого незалежну державу, не увінчалася успіхом. Скидати вину за наше бездержавне сирітство на різних ворогів, хоча в такому підході є чимало правди, не розв'язує проблеми. Вини нашого бездержав'я треба шукати у нас самих, про що не раз писав д-р Дмитро Донцов.

Серед українського суспільства є поширений погляд, що політика не вимагає більшого зусилля, таланту чи спеціяльного знання.

У цей же час, коли ніхто не перечить цьому, що щоб бути добрим професіоналістом, треба простудіювати дану ділянку науки — чомусь то існує розповсюджене поняття, що політиком може бути майже кожна особа. Таке відношення до надзвичайно складної ділянки людської діяльности часто приносить негативні наслідки. На мою думку, наше громадянство в Америці, зорганізоване в УККА, беручи тільки один приклад, не є відповідно поінформоване про детант і його значення для української політики визволення. Чому? Тому, що провід відповідальний за працю згаданої організації цього не зробив. Цей провід також замало поробив заходів, щоб сильніше вплинути на керівні кола і публічну опінію ЗСА, аргументуючи шкідливість політики міжнародного відпруження, перш усього, з боку американських національних інтересів. Щоб, до певної міри, направити цю ситуацію, дозвольте мені подати декілька конкретних пропозицій відносно політичної дії проти детанту чи мирного співіснування.

— Екзекутива УККА повинна підготовити ряд конференцій для української спільноти з метою всебічного обговорення американсько - совєтської політики міжнародного відпруження.

— Екзекутива повинна зорганізувати конференцію про детант з участю американських, українських та інших вчених і політичних діячів. Цю англомовну конференцію треба якнайбільше розголосити і на неї запросити репортерів від преси, радіо і телевізії.

— Журнал „Юкрейнієн Квотерлі" повинен видати окреме число, по можливості, подвійне, присвячене виключно проблемі міжнародного відпруження чи мирної коекзистенції.

— Екзекутива УККА повинна закупити одногодинну телевізійну програму, на якій, у переконливий спосіб, потрібно з'ясувати небезпеку мирного співіснування.

— Екзекутива повинна помістити звернення у „Ню Йорк Таймсі" підписане українськими, американськими і іншими професорами та вченими проти політики президента Ніксона і державного секретаря Кіссінджера у відношенні до Совєтського Союзу.

— Екзекутива повинна звернутися до українських професорів, які викладають в коледжах і університетах, щоб вони підготовили ряд імпрез у своїх інституціях у згаданій справі.

— Екзекутива п о в инна підготовити список кандидатів до а м е р иканського Конгресу. Цим кандидатам треба відповідно допомогти в їхніх виборчих кампаніях; і

— Екзекутива п о в инна систематично заохочувати українців брати активну участь в американському політичному житті. Треба шукати за людьми, в яких всілякі можливості кандидувати до Конгресу ЗСА. Вже найвища пора мати принаймні одного нашого конгресмена.

При обговоренні міжнародного відпруження перед американською п у блікою треба підкреслити опозицію в Україні і виступити в обороні арештованих. Однак, мусимо це робити у відповідний спосіб, щоб не наразитися на закид, що атакуємо детант тому, що він улегшує Москві паралізувати рух спротиву на рідних землях. У політиці часто можна боронити наші позиції, виходячи з позицій не конче наших.

Я розумію, що мої пропозиції не є легко зреалізувати. Щоб вони могли здійснитися, треба зужити чимало енергії, часу й грошей. Але їх можна зреалізувати. Політика — це мистецтво можливого.

10-річчя смерти й 100-річчя народин о.Савина Дурбака

13-го червня ц.р. проминає 10 літ, як в Ютиці, Н.Й. помер на 90-му році життя і 68-му священства о. Савин Дурбак.

Від сотрудника у Вербові в 1898 р. до приїзду в 1949 р. До Ютики понад половину сторіччя Всевишній дозволив Йому працювати на ниві Христовій в різних селах, містечках Галичини й у Львові.

Покійний о. Савин був першим священиком, що в грудні 1949 р. відслужив св. Літургію в Ютиці, в латинській церкві для наших вірних, що проживали, або щойно приїздили з Німеччини.

Бог благословив його працю в зорганізуванні парафії в Ютиці. Нині, пройшло 25 літ від пам'ятної першої св. Літургії о. Савина, наша парафія вже „розжилася" і є в повній підготові будувати новий, в українському стилі Божий Храм.

12 літ ми спільно душпастирювали в Ютиці, бо бл.п. о. Ювілят Савин завжди був готовий допомагати й допомагав мені в душпастирській праці у парафії. А надусе своєю ревністю в душпастирюванні, батьківським відношенням до мене й вірних, проповідями повними заохоти зберегти себе в нових обставинах життя додавав багатьом з нас сили й охоти до праці для добра вірних нашої Церкви й України.

□

На цвинтарі в Ютиці великий козацький хрест вказує місце вічного спочинку Христового воїна, бл.п. о. Савина Дурбака.

Українська Ютика кожного року під час Зелених Свят приходить, і вірю буде приходити на могилу свого першого священика, щоб молитися за Його душу й сплачувати йому борг вдячности.

Тими кількома рядками згадки про покійного в сторіччя з дня його народин і 10-річчя смерти і я хочу сплатити борг вдячности священикові - ювілятові, душпастиреві - патріотові, катехитові - учителеві Божого Закону, приятелеві всіх хто його знав.

о. Богдан Смик

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ТОМА ПОДОЛА, член УНСоюзу Відд. 379 Б-ва св. Юрія в Чікаго, Ілл., помер 2 квітня 1974 р. на 84 р. ж. Нар. в Перемишлі, Україна і став членом УНС 1937 р. Полишив у смутку 3 доньки: Елеонору, Глорію, Любу, 8 внуків і правнука. Похорон відбувся 5 квітня 1974 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Лейден Тавншіп, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Семків, секр.

ІВАН МАРУНЧАК, член УНС Відд. 419 Т-ва Пролом в Реґіна, Саск., Канада, помер 17 травня 1974 р. на 73 р. ж. Нар. в с. Дежова, пов. Рогатин і став членом УНС 1938 р. Полишив у смутку дружину Тетяну, дочку Онисію, 2 синів: Теодора і Моріса та 6 внуків. Похорон відбувся 22 травня ц. р. на цвинтарі Меморіял Ґарденс в Реґіна, Саск., Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ЙОСИФ МАТІЄВИЧ — член УНС Відд. 430 Т-ва Дністер у Філадельфії, Па., помер 29 травня 1974 р. на 77 р. ж. Нар. в м. Бережанах і став членом УНС 1949 р. Полишив у смутку дружину Теодозію, сина Володимира, дочку Ольгу та внуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії на Факс Чейс у Філадельфії, Па.
Вічна Йому Пам"ять!
Секретар

ПРОЄКЦІЯ НОВОГО „ЛЮДОВОГО ФРОНТУ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

„Правді" виразно видно, що Москва всіми силами буде намагатися з д і й снювати „об'єднання" комуністів з „лівими течіями", мовляв, таке „об'єднання" створить найкращі „умови для продовжування боротьби за соціялізм". В оцінці совєтського партійного органу, таке „об'єднання" можна буде здійснити, бо вже на сучасному етапі воно виявилося цілком реальним і здійсненим. „В одних країнах союз лівих сил — пише „Правда", — став реальністю, доказав свою життєздатність, в других — появились реальні перспективи такого союзу. Братні партії підприйняли в тому напрямку ряд важливих політичних ініціятив".

Головний наголос покладено тут на Західню Европу. „На порядку дня стоїть, зокрема, — відзначає ця ж газета, — питання про інтернаціональну єдність дій прогресивних, демократичних сил в маштабі Західньої Европи. Розпочаті реальні кроки в напрямку співробітництва европейських профсоюзів, які належать до різних міжнародних профцентрів. Сучасна обстанова вимагає великої уваги і до таких питань, як наладнування відносин з соціялістами і соціял - демократами, установлення союзу з широкими масами віруючих, праця з молоддю, притягнення інтелігенції на сторону робітничого руху і т. д."

За таким же самим пляном має вестися праця і на інших континентах, але у кожному випадку необхідним є перевести докладну аналізу з „марксистсько-ленінських позицій" політичної ситуації в світі і в окремих країнах, щоб опрацювати такий плян акцій, який відповідав би найкраще кожній країні зокрема. Такий перегляд позицій мав би зробити черговий комуністичний з'їзд.

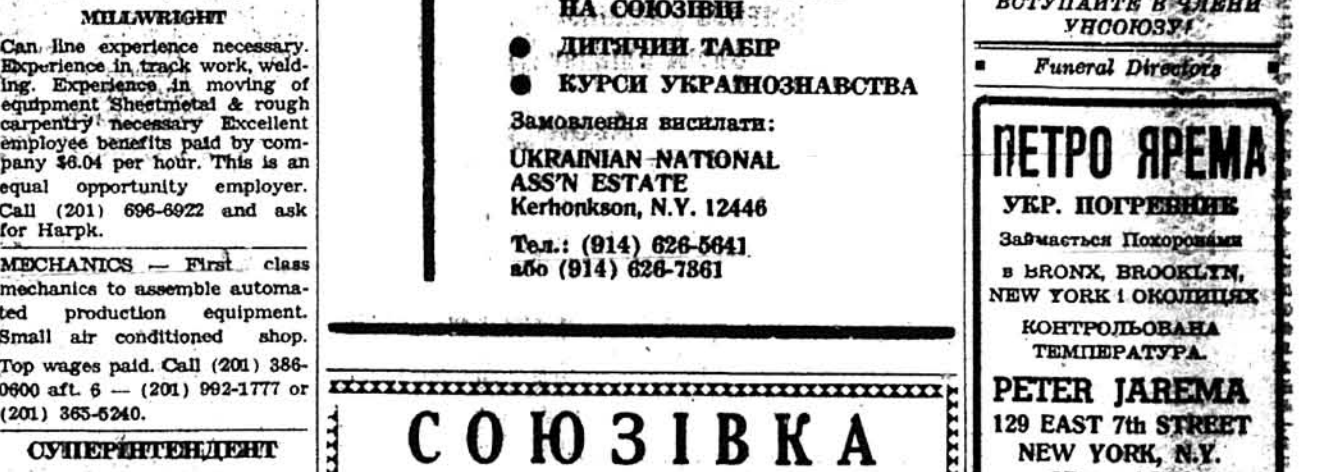
Боротьба з „антисовєтизмом" і організація чергової світової комуністичної наради

Ціла намічена програма на майбутнє має за завдання забезпечити силові позиції СССР. „Правда" пише, що „братні партії… бачать одне із своїх основних завдань — розкриття антисовєтизму і антикомунізму. Скріплення ідеологічної діяльности комуністів, спрямованої на звільнення мас від розкладового впливу буржуазної ідеології, на виховання їх в дусі передових ідей нашого часу, набирає в цій обставині все більшого значення".

Щоб забезпечити „єдність" комуністичного бльоку, „Правда" поновно видвигнула питання скликання світового к о м уністичного з'їзду, хоч його, як відомо, не надто бажають собі комуністичні партії, враховуючи напружені в комуністичному світі відносини з уваги на совєтсько - китайський конфлікт. „Правда" заздалегідь розправляється з цим негативним наставленням, підкреслюючи, що протисовєтські акції маоїстів не послабили совєтського бльоку, а радше навпаки — сили совєтського бльоку виросли. Коли йдеться про плянований світовий комуністичний з'їзд, то, як пише „Правда", „КПСС готова підтримати відповідні конкретні ініціятиви і разом з другими марксистсько - ленінськими партіями взяти участь у їх практичній реалізації". Очевидно, „Правда" твердить, що ідею такого з'їзду не підняла КПС, а „численні братні партії", але це не змінює ситуації. Для СССР, який не може ніяк розв'язати спору з Китаєм, того роду з'їзд є конечним, щоб допровадити до „виклятття" китайських комуністів із „світової соціялістичної системи".

Якщо робити висновки на основі цієї редакційної статті в „Правді", то можна припускати, що такий світовий комуністичний з'їзд, не зважаючи на спротив інших компартій, таки відбудеться. Цей черговий з'їзд вирішить справу китайської комуністичної „схизми" і затвердить рамки співпраці комуністів з „лівими політичними течіями", зокрема з соціялістами і соціял - демократами.

ТАРЗАН. Ч. 7133. НЕСПОДІВАНКА!

Що за знаменита ідея, Іто!.. Нова схованка… в якій ще ніхто досі не був! Надіюся, що там немає захованих пантер! Якщо буде якийсь клопіт, то я маю свій лук і стріли!.. Ой, Іто, дозволь мені держатися тебе… Я боюся! Ой!.. Гляньте всі, гляньте!!!